

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

POTRUDIMO SE ZA DOSEGO LETNEGA PLANA

Na zadnjem zasedanju je centralni delavski svet obravnaval poročilo o gospodarjenju v zadnjih devetih mesecih letošnjega leta.

Plan za to obdobje je bil izpolnjen količinsko in vrednostno 99 odstotno. Plan skupne prodaje je bil presežen za 2 odstotka, vendar pa ni bil dosežen plan izvoza in je bila realizacija presežena za navedeni odstotek le na domačem tržišču. Celotni dohodek je bil dosežen glede na plan 98-odstotno, to pa zaradi terjatev, ki znašajo 12 odstotkov plačane realizacije. Dohodka je za 8 odstotkov več kot je bilo planiranega.

Iz analize finančnega poslovanja sledi, da je bila rentabilnost vloženih sredstev v celotni akumulaciji v tem obdobju neka višja kot v letu 1965, rentabilnost vloženih sredstev v korist družbe pa se je v primerjavi z istim obdobjem v letu 1965 zmanjšala.

V devetih mesecih letošnjega leta je bilo 67 odstotkov proizvodnih in 33 odstotkov režijskih stroškov. Rezijski stroški so presegli plan za 12 odstotkov in to predvsem zaradi povišanja amortizacije v drugem polletju, višjih režijskih osebnih dohodkih po novi analitični oceni delovnih mest, višjih stroškov embalaže in podobno.

Količinska proizvodnja na eno delovno uro se je povišala v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu za 2 odstotka, vrednostna za 16, dohodek za 26 in dosežena akumulativnost za 63 odstotkov.

Po obravnavi gospodarskega poročila za obdobje devetih mesecev tega leta je centralni delavski svet dal smernice za izboljšanje našega gospodarjenja in za zagotovitev dosedanje višine osebnih dohodkov ter izpolnitev vseh planskih obveznosti do konca letošnjega leta:

— še močneje je potrebno okrepiti uvajanje novih izdelkov in vztrajati, da dosežemo od pristojnih oblastvenih organov sprostitev cen za naše izdelke;

— zmanjšati moramo terjatve do kupcev, vrednost nedovršene proizvodnje, zalog materiala in časovno vskladiti dobavo materiala iz domačih virov;

— pregledati je potrebno zaloge materiala, ki ga ne potrebujemo za redno proizvodnjo in ta material prodati po najugodnejši ceni;

— smotno moramo pripraviti vse, kar je potrebno za povečanje skladiščnega prostora v letu 1967;

— uvesti moramo vzpodbudno nagrajevanje za kakovost izdelkov, ki so namenjeni za izvoz, da bodo sproščene tiste proizvodne zmogljivosti posebej za domače tržišče, ki so bile zaradi slabe kvalitete izvoznih izdelkov zasedene z dopolnilnimi razpisi za izvoz;

— znižati je potrebno razne stroške in izdatke podjetja, ki niso neobhodno potrebni za izpolnjevanje planskih nalog;

— ker so stroški rehabilitacije znatno preseženi, moramo analizirati sedanjo obliko rehabilitacije s stališča nastopajočih stroškov in koristi za zdravje članov kolektiva.

Razumljivo je, da segajo te smernice že čez prag novega leta 1967. Nove smernice za gospodarjenje v letu 1967 pa bodo sprejete tudi ob potrditvi ključnega računa za leto 1966 v mesecu februarju 1967.

O smernicah centralnega delavskega sveta smo se razgovarjali z nekaterimi člani našega kolektiva. Jože Primožič nam je dejal, da bi moralo biti manj pohajkovanja po tovarni, več konkretnega in produktivnega dela, ki mora biti dobro in smotno organizirano. Nejevoljen je bil na tiste tovariše, ki razmetavajo posodo in se na ta način slabša kvaliteta. Anton Remus nam je dejal, da, če hočemo doseči uspeh, mora biti delo dobro organizirano, tako da poteka normalno in da delavec na svojem delovnem mestu čim več napravi, če ima material in vse ostalo v redu pripravljeno.

Brezplodne sestanke je treba odpraviti, je dejal Miha Zavšek. Če je že posvetovalni strokovni sestanek naj bo kratek in jedrnat z jasnimi navodili, kaj je treba storiti, da bo proizvodnja tekla čim bolj brezhibno.

No, naj zaključimo, da je bil približno takega mnenja tudi celoten upravni odbor na eni zadnjih sej. Opravimo torej, kar nam nalagajo naši organi upravljanja!

Emil Jejič

42 UR NA TEDEN

Krajši delovni teden... Zadnje čase slišimo o tem na vsakem koraku, marsikje je sedaj na rešetih. Pred časom ga je namreč uveljavil zvezni predpis in kmalu za tem smo predložili elaborat za prehod na 42 urni delovni teden Občinski skupščini v pretresu tudi mi. Naš elaborat je Občinska skupščina na seji 13. julija leta 1964, ugodno ocenila in nam z aktom 2. oktobra 1964, tudi sporočila, da nas je na osnovi predloženega elaborata uvrstila med delovne skupnosti, ki lahko poskusno preidejo na uvedbo krajšega delovnega tedna.

Novi pogoji poslovanja in spremembe so bili pogoj, da je bilo v zadnjem času potrebno k prvotnemu elaboratu izdelati še dodatek, tako da so bila določila elaborata odnosno dodatka v zadnjih tednih spet predmet obravnave. V decembru je o tem razpravljala tudi delovni kolegij, po tem ko so na izpolnjen elaborat dala svoja mnenja vodstva obratov (I., II., III.), odnosno obratni delavski sveti (IV., V.). V prihodnjih dneh bo izpopolnjen elaborat s pripombami obratov obravnavan na seji upravnega odbora in še v tem mesecu tudi na seji centralnega delavskega sveta.

Zadnji podatki kažejo, da smo v primerjavi z letom 1964, letos izpolnili nekatere pogoje, ki bodo osnova za sklep o prehodu na krajši delovni teden. Če primerjamo le glavne postavke iz leta 1964. in rezultate poslovanja v desetih mesecih letošnjega leta s predpostavko, da bomo vsaj enako poslovali do konca tega leta, potem lahko v indeksih ponazorimo, da smo prehodu na krajši delovni teden že nekoliko bližji, (ne sme namreč pasti količina in vrednost proizvodnje, pa tudi osebni dohodki in sredstva za sklade ne smejo biti nižja).

1964/1966

celotni dohodek	121,42
netto produkt	101,80
čisti dohodek	141,48
osebni dohodki	137,23
skladi	158,53

Ce danes trdimo, da je na osnovi teh podatkov prehod možen, pa moramo

na drugi strani poudariti, da pa si bomo morali za krajši delovni teden vsi prizadevati, kajti elaborat predvideva tudi prispevek vsakega posameznika v obliki boljše kvalitete dela, večje štednje, predlogov za izboljšave, v odстранjevanju ozkih grl in v enakomernem toku proizvodnje, ki ne bi smela biti več tako sunkovita, to pa je pogoj že tudi za boljše izkoriščanje zmogljivosti.

Ta naloga je torej še v tem mesecu pred našimi samoupravnimi organi...

Predno bomo razpravljali o elaboratu in vseh dodanih podrobnostih, pa naj danes člane kolektiva opozorimo na dve stvari, ki sta v zadnjih pogovorih poseben odstopali.

Nekdo je dejal, da raje dela 48 ur na teden, saj se boji nižjega zaslužka za manj dela. Odgovorimo naj torej; nič strahu! Krajši delovni teden ne bo mogel biti uveljavljen na rovaš našega standarda, prav zato smo pred časom toliko govorili o notranjih in skritih rezervah. Te naj bi izkoristili, dosegli višjo proizvodnost, pa bomo lahko manj delali in delili enake, verjetno pa višje osebne dohodke.

»Saj sploh ne delamo 42 ur na teden. Pravzaprav lahko preidemo na krajši delovni teden takoj, če bomo na delovnem mestu res izkoristili vsako minuto in delo organizirali tako, da ne bo moglo in prihajalo do zastojev«, meni drugi. Danes ne moremo preiti na krajši delovni teden, ker ne moremo zagotoviti polnega izkoriščanja delovnega časa, vendar si za to moramo prizadevati.

Ko bomo pristopali k uvajanju krajšega delovnega tedna se bomo morali zavedati predvsem, da elaborat ni in ne more ostati mrtev papir, da bomo za krajši delovni teden morali marsikaj spremeniti, sicer bomo še prekmalu čutili posledice. Več prostega časa za vse nas si bomo morali torej zagotoviti z zavzetim pripravljalnim delom, vse naloge bomo morali izpolniti z več odgovornostjo, kot smo to naredili marsikdaj doslej... pa bo šlo.

Eva Orač

OBROBU

VESTI IZ KOMUNE

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI KLJUB NUJNIM IN PERECIM ZADEVAM — KOMAJ SKLEPCEN.

Pred dnevi je bila razširjena seja zbora delovnih skupnosti Skupščine občine Celje. Poleg odbornikov so bili vabljeni predstavniki delovnih skupnosti, vendar pa je bila udeležba na tej seji zelo slaba. Zbor je bil komajda sklepčen, izmed vabljenih pa jih tudi ni prišlo več kot četrtina. Tak odnos je tembolj zaskrbljujoč, če upoštevamo, da je bila na dnevnem redu te seje le obravnava gibanja gospodarstva v naši komuni za 10 mesecev letošnjega leta in je bilo v gradivu omenjenih precej problemov in težav delovnih skupnosti.

Iz gradiva in uvodnih besed načelnika oddelka za gospodarstvo je bilo očito, da izpolnjevanje zastavljenih obveznosti v delovnih skupnostih zaostaja, da niso doseženi plani izvoza v delovnih organizacijah, da porast osebnih dohodkov še vedno ni odraz povečane produktivnosti, da marsikje spet raste vrednost zaloga tako materiala in nedovršene proizvodnje kot gotovih izdelkov, da se je v zadnjem času spet zmanjšalo število nezaposlenih itd.

Razprava je zajela le nekatere vprašanja, na katera bi bilo potrebno odgovoriti. Še posebej na vprašanja premajhnega vlaganja, nizke akumulativnosti, premajhne prizadevnosti in zavzetosti, neustreznih kadrov in druga. Dejstvo je, da v naši komuni več delovnih organizacij ne izpolnjuje zastavljenih nalog, kot bi bilo potrebno, da pa se prav iz teh kolektivov predstavniki niso udeležili niti razprave, pa celo na seji mnogih ni bilo.

Pred novimi pogoji poslovanja, ki jih bo prineslo leto 1967, je položaj zaskrbljujoč in delovne skupnosti, ki svojih obveznosti do družbe sedaj ne izpolnjujejo, bodo morale ukrepati. Brez dvoma, da bo tako zvenel tudi eden izmed zaključkov te seje, ki jih bo skupščina v prihodnjih dneh posredovala delovnim skupnostim in jih bomo posredovali članom našega kolektiva v prihodnji številki Emajlirca.

Eva Orač

PROBLEMATIKA VARSTVA PRI DELU V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Skupščina občine je potrdila in sprejela zaključke, ki jih je predlagal občinski sindikalni svet Celje:

1. Delavski sveti naj sprejmejo ustrezne konkretne ukrepe, ki bi pripomogli k izboljšanju stanja na tem področju.

2. Kot je znano, je bil sprejet Temeljni zakon in na osnovi te-

ga tudi republiški zakon o varstvu pri delu, ki obvezuje delovne organizacije, da morajo tema dvema zakonoma primerno spremeniti, odnosno sestaviti nove pravilnike o varstvu pri delu. Prvi rok za sestavo teh pravilnikov je že itak potekel in je podaljšan do konca letošnjega leta. Ker v nekaterih delovnih organizacijah še niso pristopili k izdelavi pravilnikov, pozivamo samoupravne organe, da naj pravočasno sprejmejo ta izredno pomemben akt s področja varstva pri delu. Delovne organizacije, oziroma njihovi samoupravni organi, naj v pravihnikih vztrajajo na osebnih odgovornosti slehernega zaposlenega, da v toku proizvodnje upošteva vse ukrepe in navodila, ter s tem ohranja svojo in delovno sposobnost svojih sodelavcev.

3. Doseči je treba večje angažiranost zdravstvene službe v okviru komune kot celote in samoupravnih organov v tistih delovnih organizacijah, kjer imajo samostojne obratne ambulante, katerih vloga je v odnosu do varstva pri delu izredno pomembna.

4. Delovne organizacije naj bi odredile več sredstev za vlaganje v izboljšavo delovnih pogojev, posebno v tistih podjetjih, kjer so obrati zastareli in varstveno-tehnični in higienski pogoji neustrezní in zdravju delavcev škodljivi.

5. Manjše delovne organizacije, ki nimajo samostojno organizirane varnostne službe, naj po sorodnih panogah ustanovijo skupno varnostno službo z varnostnim referentom oziroma tehnikom na čelu, pri čemer naj se pogovorijo za ustrezne oblike skupnega finansiranja.

6. Opozarjamo delovne organizacije, da so ob vsaki novogradnji, oziroma rekonstrukciji dolžne izdelati tudi plan varstva pri delu, ki mora vsebovati vse z zakonom določene normative, poleg tega pa tudi sredstva, ki so potrebna, da se lahko plan v sklopu celotne investicije dosledno realizira.

SKLEPANJE O GIBANJU DOHODKOV IN IZDATKOV PRORACUNA

Z ozirom na dejstvo, da so bili planirani dohodki proračuna za razdobje januar—avgust doseženi le v višini 81,74 %, je skupščina sprejela sklep, da se proračunska potrošnja spravi v sklad z objektivnimi materialnimi pogoji in se zaradi tega omeji celotna proračunska potrošnja za 12,9 %. V kolikor pa bi se situacija glede dohodkov izboljšala, pa naj komisija za

programiranje in finansiranje prikaže skupščini dejansko stanje, ter novi predlog za finansiranje proračunskih koristnikov.

Načelnik oddelka za upravno-pravne zadeve je podal poročilo o dotoku sredstev na »Sklad sredstev zbranih iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča občine Celje«.

Po izdanih odločbah naj bi se v letošnjih 9 mesecih zbralo 208 milijonov S-din, dosedaj, to je do 15. 9. 1966 pa je bilo vplačanih 77 milijonov S-din.

Izpad dohodkov rezultira iz neplačanih prispevkov zavezanecv s področja gospodarstva, kakor tudi od občanov.

Do 15. 9. 1966 je bilo izdatkov 48.898.610 S-din, ostanek sredstev znaša 28.913.347 S-din.

PROBLEMATIKA SOCIALNEGA VARSTVA OSTARELIH OSEB

Z ozirom na podano poročilo o stanju ostarelih oseb, ki so v domovih (Polzela, Grmovje), je bilo sprejetih na skupščini več sklepov za takojšnjo ureditev nemogočih razmer, v katerih se nahajajo oskrbovanci. Naloga centra za socialno delo je, da skupaj z zdravstveno službo temeljito prouči vse možnosti za rešitev takega stanja.

PROBLEMATIKA MLADOLETNEGA PRESTOPNIŠTVA

Problematika mladoletnega prestopništva je iz leta v leto bolj pereča in je posledica neurejenega varstva, predvsem šolobveznih otrok. Z vso odgovornostjo bo potrebno razvijati in širiti mrežo vzgojno-varstvenih oddelkov pri šolah v skladu s finančnimi možnostmi občine, delovnih organizacij in seveda vplivati posebno na starše, da z večjo odgovornostjo skrbijo za svoje otroke.

Socialna služba občine mora v primerih vzgojne zanemarjenosti otrok in mladoletnikov poostriiti ukrepe zoper neodgovorne roditelje, kadar le-ti grobo zanemarjajo svoje roditijske dolžnosti, ker so starši v prvi vrsti odgovorni za vzgojo svojih otrok.

Svet za notranjo politiko naj bi razpravljali in izdelali predloge za izvajanje ukrepov zoper gostinska podjetja, ki točijo alkoholne pijače mladoletnim osebam. Nadalje zoper delavce kinopodjetja, ki dovoljujejo obiskovanje večernih kinopredstav otrokom in mladoletnikom do 16. leta starosti. Potrebno je poostriiti ukrepe zoper starše, katerih otroci se zadržujejo in potepajo v nočnem času v mestu, zaradi brezbrižnosti staršev.

Ukrepi za izboljšanje poslovanja emajlirnice

Emajlirnica je eden izmed naših najvažnejših obratov, kajti od tu gredo naši emajlirani izdelki v skladišče kot dokončni izdelki in dalje na vse strani sveta. Morda smo temu obratu posvečali doslej premalo pozornosti, toda bodi kakorkoli, delo v emajlirnici gre na bolje in naši upravljalci, ki se ubadajo s tamkajšnjimi težavami pravijo, da bodo do konca leta dosegli letni plan proizvodnje.

Na eni zadnjih sej upravnega odbora je bilo tudi poročilo o ukrepih za doseganje planskih nalog v emajlirnici. Ti ukrepi so dolgoročne in kratkoročne značaja. Med dolgoročne ukrepe sodijo zlasti prehod na proizvodnjo zaprtih ročajev in topo varjenje ter oblikovanje izliskov, ušesc in ostalega drobnega okovja, zmanjšanje asortimenta posode z zahtevnimi dodatnimi deli, zmanjšanje količine izdelkov v varjeni izvedbi, zmanjšanje transporta in rokovanja s posodo itd.

Poleg tega so bili in so še predvideni kratkoročni ukrepi, ki so že nekoliko izboljšali poslovanje in organizacijo dela. Mnogo pa bo treba še storiti glede na možnosti izvoza, boljšega izkoriščanja opreme, večjega doseganja dohodka itd. Čeprav se je trenutno položaj v emajlirnici izboljšal, obstaja dejstvo, da niso še rešeni nekateri osnovni problemi, ki imajo velik vpliv na delo v emajlirnici. Ti so drobna organizacija, kakovost izdelkov, kadri, transport, sistem vzpodbudnejšega nagrajevanja, čut odgovornosti, zavestna disciplina, mehanizacija dela, boljše sodelovanje med službami in obrati itd.

Upajmo, da bomo stopili na prag novega leta s prijetnim občutkom, da so naši sodelavci v emajlirnici zadovoljni, ker so dosegli plan, kar jim iz vsega srca želimo, kajti z njimi bo zadovoljstvo celotnega kolektiva.

— ej —

IZ DELOVNIH ENOT

RAZŠIRJENE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNJE FRIT

Znano je že, da niti v tekočem letu ne moremo zadostiti vsem potrebam po naših fritah. Potrebe naših kupcev niso majhne, mi pa jim ne moremo nuditi toliko, kolikor bi radi dobili.

Glede na to dejstvo je potrebno doseči, da povečamo proizvodnjo frit in tako zadostimo potrebam našega tržišča.

Mi sami bomo za našo proizvodnjo do leta 1970 potrebovali približno 4.100 ton frit in bomo morali tudi zaradi lastnih potreb povečati proizvodnjo.

Ze plan proizvodnje v letu 1967 zahteva od nas, da povečamo proizvodnjo frit, odnosno, da ustvarimo pogoje za povečanje njihove proizvodnje. Skratka, treba bo investirati nekaj sredstev, če hočemo to doseči. Predlagani sta dve varianti. Po prvi naj bi zgradili provizorij, ki bi omogočil ureditev trenutnih potreb z najnižjimi stroški, dokler ne bo zgrajena nova topilnica, po drugi pa naj bi zgradili provizorij z najnižjimi po-

trebnimi vlaganji do izgradnje nove topilnice s tem, da se tak provizorij materialno vključi v načrt za izgradnjo nove topilnice.

Po prvi varianti bi bilo mogoče postaviti dve dodatni peči za topljenje frit na prostoru, kjer je sedaj popravo rešetk v emajlirnici, s čimer pa je odzvet prostor emajlirnici, sama rešitev pa ni še tehnično dovolj obdelana. Po drugi varianti pa naj bi dozidali nadstrešje pri sedanji topilnici, pri čemer bi bilo treba odstraniti železniški tir pred topilnico. Pri tej rešitvi ni potrebno posegati po drugih prostorih, obenem pa bi zagotovili čistejši zrak v topilnici. Po tej varianti bi bilo možno tudi v najkrajšem času in z najnižjimi stroški postaviti provizorij na prostoru, kjer je predvidena gradnja nove topilnice, to je ob Bežigradski cesti v višini skladišča karbida.

O vsem tem je razpravljal upravni odbor na eni zadnjih sej ter zavzel pozitivno stališče.

Letos dobro poslovanje našega počitniškega doma

Na eni zadnjih sej je upravni odbor razpravljal o rezultatih poslovanja našega počitniškega doma v Crikvenici. Počitniški dom v Crikvenici, ki ga je upravljala Franc Mahne, je zelo dobro posloval. Večina članov kolektiva je bila zadovoljna s hrano in postrežbo ter to zadovoljstvo vidno izražala. Bilo je tudi nekaj »nezadovoljnih«, ki so iznašali neupravičeno kritiko, toda ti kritikerji naj sami presodijo, če je tako njihovo početje »plehko« ali »slano«. Verjetno ni temu botrovala niti najmanjša kapljica slane razsodnosti. No, bodi kakorkoli,

dejstva so dejstva. Počitniški dom ni imel niti polovice planirane izgube in je po ugotovitvah finančno računovodskega sektorja posloval povsem dobro in v zadovoljstvo svojih gostov. Z ozirom na tak rezultat poslovanja je upravni odbor sprejel sklep naj se nagradi upravnik doma Franc Mahne in drugi prizadevni delavci v domu. Še posebej pa je upravni odbor pohvalil upravnika Franca Mahne, ki je sklenil, da se obenem s tem objavi v našem listu tudi zahvala za njegovo prizadevno delo.

Emil Ječič

Po našem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov prejmejo tisti delavci, ki so dalj časa nepretrgoma zaposleni v podjetju, nagrade, ki jih vsako leto posebej po določilih pravilnika določi upravni odbor. Tudi letos je upravni odbor sklepal o tem ter določil, da dobe tisti delavci, ki delajo letos že deseto leto nepretrgoma v tovarni ročno uro, dobre kvalitete in vrednosti kot doslej, tisti, ki delajo letos že dvajseto leto nepretrgoma v tovarni nagrado 100 N-din, tisti, ki praznujejo letos že trideseto leto v tovarni pa nagrado 200 N-din in tisti, ki delajo letos nepretrgoma štirideset let v tovarni (ženske petintrideset) pa 300 N-din nagrade.

VSEM TEM JUBILANTOM TUDI NAŠE UREDNIŠTVO ISKRENO ČESTITA IN JIM ŽELI ŠE MNOGO USPEHOV PRI NJIHOVEM DELU.

Še en nov stroj

Naš strojni park je močno zastarel, kar smo tolikokrat povedali, da res ni potrebno več ponavljati, ampak moramo v danih možnostih nabaviti nove stroje.

Naša izdelava ročajev tehnološko ni mnogo napredovala prav zaradi proizvodnje na zastarelih strojih, ki jih še uporabljamo. Tržišče pa zahteva napredek in je nujno, da tej zahtevi sledimo.

Znano je, da izdela izdelovalnica ročajev velike količine ročajev z zastarelimi stroji. Zato je upravni od-

bor na izredni seji dne 6. 12. 1966 sklenil, da bomo nabavili večstopenjsko stiskalnico za izdelavo zaprtih ročajev skupno s potrebnimi orodji, ki bo zmogla izdelovati polovico doslej delane količine ročajev v stiskalnici na starih strojih.

Seveda ne bo mogoče stiskalnice kar takoj dobiti, saj je dobava vezana na daljši rok, vsekakor pa jo bomo dobili v prihodnjem letu in je bodo veseli zlasti delavci v izdelovalnici ročajev.

E. J.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o delovnih razmerjih

Leta 1962 je bil sprejet pravilnik o delovnih razmerjih, ki pa je bil pozneje večkrat dopolnjen ob izdih novih zakonov, še posebej pa zakona o delovnih razmerjih. Pravna služba je pripravila spremembe in dopolnitve tega pravilnika, ki mora biti po zakonu sprejet še pred novim letom. Upravni odbor je te spremembe in dopolnitve sprejel in sklenil, da se dajo v obravnavo kolektivu. Sekretar

riat organov upravljanja bo dal predlagane spremembe in dopolnitve tega pravilnika vsem delavskim svetom delovnih enot, ki ga bodo obravnavali na sejah ter dali predloge za dopolnitve do 17. decembra letos. Ta dan poteče namreč rok za pripombe, ki jih bo pred predložitvijo v potrditev centralnemu delavskemu svetu obravnaval še upravni odbor.

Emil Ječič

Dopolnjen pravilnik o štipendijah

Na zadnjem zasedanju centralnega delavskega sveta so bile osvojene nekatere spremembe in dopolnitve dosednjega pravilnika o štipendijah.

Po teh dopolnitvah velja, da daje tovarna izredne štipendije za študij otrok naših delavcev v primerih, če prosijo za štipendijo med šolskim letom in v času, ko ne podeljujemo rednih štipendij ali pa ni bil objavljen razpis zanje.

Take štipendije odobravamo samo do rednega razpisa, ker imajo po tem interesenti možnost, da se prijavijo za pridobitev redne štipendije.

Take štipendije pa se dodelijo samo v slučaju slabega social-

nega položaja staršev, ki zaradi slabih družinskih razmer nimajo možnosti, da bi vzdrževali svoje otroke pri šolanju.

Višino take štipendije določa komisija za štipendije pri centralnem delavskem svetu na predlog socialnega delavca in izobraževalnega centra.

V izjemnih primerih tako štipendijo lahko dobi tudi otrok staršev, ki delajo v naši tovarni, če ni uspel dobiti štipendije po rednem razpisu.

Štipendiranje za študij otrok, ki jih prejemajo, pa mora biti v skladu z interesi podjetja, torej s potrebami, ki jih ima tovarna po določenih kadrih.

— ej —

UDELEŽBA NA ZADNJIH SEJAH CENTRALNEGA DS

Na današnji stopnji našega razvoja na vseh področjih družbenih dejavnosti in na gospodarskem področju še posebej se postavljajo pred organe upravljanja določene pravice in dolžnosti, ki jih je treba brez-kompromisno izvajati, če hočemo — kar si vsi želimo — vedno bolj krepiti naše delavsko samoupravljanje. Naše organe upravljanja je izvolil kolektiv ter morajo opravljati svojo funkcijo v redu ter v interesu celotnega kolektiva in naše družbene ureditve, ki se iz dneva v dan razvija v vedno bolj izpopolnjen socialistični sistem v interesu vsakega delovnega človeka.

Naši organi upravljanja — med temi tudi centralni delavski svet — odločajo na svojih sejah o važnih gospodarskih zadevah v skladu s svojimi pristojnostmi, ki jih predpisuje zakon in naš statut.

Ko smo izvolili naše tovariše za člane centralnega delavskega sveta, smo jim zaupali zelo odgovorno nalogo v dobri veri, da bodo kot dobri delavci opravili naše zaupanje. Za veliko večino članov to tudi velja, žal pa se nekateri člani centralnega delavskega sveta enkrat ali večkrat zaporedoma ne udeležijo zasedanj centralnega delavskega sveta na poziv, ki ga prejmejo od predsednika, niti svojega izostanka ne opravičijo tako, kot predpisuje poslovnik.

Na zadnjem zasedanju delavskega sveta, 2. decembra, je bil delavski svet komajda sklepčen. Le nekaj članov je opravičilo svoj izostanek, dejansko pa jih na zasedanje ni prišlo precejšnje število. Med temi so izostali brez opravičila naslednji: Ervin Belak, Jože Centrih, Zofija Dereani (doslej se ni udeležila niti enega zasedanja CDS), Milan Flis, Ljudmila Germovšek (tudi ta se doslej ni udeležila nobenega zasedanja CDS), Albina Germadnik, Roman Jeler, Jože Juteršek, Peter Kač, Slavko Kolar, Franc Korošec, Ludvik Muhovec, Ivan Orožen, Stane Pertinač, Štefan Ravnjak (ni bil doselej na nobenem zasedanju CDS), Rudi Slokar, Edi Suholednik, Antonija Skrubej, Jožica Višnar, Vinko Zottl, Drago Zupanc in Marjan Zgank.

Verjetno je bil kdo od teh tovarišev in tovarišic v bolniškem staležu, na dopustu ali na službenem potovanju. V tem primeru pa morajo sporočiti vzrok odsotnosti vodstvu služb in obratov, po navodilih, ki jih je dalo vodstvo podjetja z okrožnico 15. avgusta letos, ki se glasi: »Vsa vodstva ekonomskih enot, obratov, sektorjev in služb obveščamo, da morajo javiti odsotnost članov CDS takoj, ko so jim dostavljena vabila za člane

CDS za udeležbo na zasedanjih. Če je član CDS odsoten, naj odgovorni delavec v vodstvu ekonomske enote takoj vrne vabilo in gradivo namenjeno članu CDS sekretariatu organov upravljanja ter označi na vabilu vzrok odsotnosti (bolezen, dopust, službeno potovanje). Prav tako mora vodstvo ekonomske enote poskrbeti, da se članu CDS pravočasno zamenja delovni čas v primeru, če na dan sklica CDS dela v času zasedanja tega samoupravnega organa.

Če se vodstva ekonomskih enot ne bi ravnala po teh navodilih, bodo odgovarjala za neudeležbo članov CDS iz njihove ekonomske enote na sklicanem zasedanju CDS.

Na vsakem vabilu na zasedanje CDS, ki ga prejmejo člani CDS je povedano v obrazložitvi, DA MORA VSAK ČLAN CDS TAKOJ PO PREJEMU VABILA OBVESTITI O TEM SVOJEGA NADREJENEGA, KI JE DOLŽAN, DA MU ZAMENJA PO POTREBI NJEGOV DELOVNI ČAS NA DAN ZASEDANJA. Te

ga pa v posameznih primerih nekateri člani ne store, bi pa morali storiti, če hočemo vpletati vzoren red v naših organih upravljanja.

Ob koncu naj povem še to, da bodo delovne enote dobile seznam članov CDS, ki so večkrat zaporedoma izostali ali se sploh še niso udeležili nobenega zasedanja CDS. Pričakujemo, da bodo v enotah, ki so te tovariše izvolile v CDS, zavzeli ustrezno stališče.

ej

O NAŠI KADROVSKI POLITIKI

Naši organi upravljanja od delavskih svetov ekonomskih enot, upravnega odbora do centralnega delavskega sveta si nenehno prizadevajo dati pravo vsebino naši kadrovske politiki. Čeprav je o tem mnogo govora se često izkrivlja pojem kadrovske politike s tem, da se to hote ali ne hote istoveti z nekdanjo personalno politiko v dobi etatizma. Toda preprosto povedano pojem kadrovske politike zajema celoto več stvari, ki zadevajo zaposlene delavce — upravljalce. Sem spada naša notranja zakonodaja (notranji predpisi) ter vrsta drugih zadev, ki vsebinsko načrtujejo razvoj podjetja in vseh vrst kadrov, ki so potrebni podjetju za njegovo dobro poslovanje. Vse to pa mora biti povezano in usklajeno z določenim sistemom, ki mora biti enoten, če hočemo, da dosežemo uspeh v celotnem poslovanju podjetja.

Usklajenost naše kadrovske politike je zadnja leta motilo v precejšnji meri nenehno spreminjanje večine predpisov iz naše delovne in druge zakonodaje, zato je potrebno, da ob sprejemanju novih predpisov pred koncem leta delamo preudarno in premišljeno, tako da bomo vse ukrepe, navodila in predpise kadrovske politike medsebojno uskladili in jih povezali v enoten in elastičen sistem, ki bo zadostil predvsem interesom podjetja, posameznikov in splošnega družbenega razvoja. Pri tem pa bomo morali upoštevati principe kadrovske politike, kamor sodijo za-dovoljstvo, pravičnost, varnost pri delu, občutek pripadnosti kolektivu, odgovornost, demokracija, sodelovanje in podobno. Nekateri tovariši v organih upravljanja postavljajo pravilo in upravičeno kritiko, da hočemo napraviti vse na hitro in

brez potrebnega preudarka, kar se nam pozneje maščuje. Tudi naše dosedanje izkušnje tako kažejo, zato premišljeno preglejmo novi pravilnik o delovnih razmerjih, spremembe in dopolnitve statuta, načrt in program prehoda na skrajšani delovni čas, spremembe in dopolnitve pravilnika o delitvi osebnih dohodkov ter vse ostale akte, ki jih bomo v bodoče sprejeli. Zapišimo vse jasno in razumljivo, tako da lahko izvajamo, ne pa da že vnaprej vemo, da ne bomo izvajali. Tudi kadrovske politiko je treba ne samo zapisati, temveč tudi dosledno izvajati.

Formulacija kadrovske politike je zelo zahtevna ter zahteva sodelovanje mnogih strokovnih delavcev. Pri tem mora priti do izraza tesno sodelovanje vseh naših strokovnih služb in ne samo kadrovske službe, kot si včasih nekateri tovariši zmotno zamišljajo. Seveda mora biti kadrovska služba največji pobudnik in soustvarjalec pri formulaciji kadrovske politike. Dosedanja naša praksa kaže, da si marsikateri posameznik na tem ali onem položaju razlaga kadrovske politiko »po svoje« kot komu prija in to največkrat zaradi mnogih nejasnosti, ki ostajajo v naših upravnih aktih. Če pa bomo ustvarili jasno situacijo, potem bo vsako »ribarjenje v kalnem« onemogočeno in bo odpravljena samovolja, kjerkoli se bo pojavila. Tako jasno začrtana pot pa bo možna le, če bodo pri sprejemanju programa kadrovske politike sodelovali vsi člani kolektiva.

Delo pri formiranju kadrovske politike je težavno in komplicirano in ga mora opraviti dober strokovni delavec, pri čemer pa je treba paziti, da ni zapisano, kar ni želja in sklep or-

ganov upravljanja. Ni rečeno, da strokovni delavec to stori namerno, vendar se kaj takega lahko zgodi in se je tudi že zgodilo.

V zvezi z našo kadrovske politiko v letu 1967 in dalje bomo morali smotrnejše izkoristiti vse tiste naše kadre, ki so se zato izšolali in zasedajo delovna mesta v kadrovske službi. Ti so si pridobili potrebno strokovno znanje za opravljanje teh poslov in lahko te posle zelo uspešno opravijo, če upoštevamo, da morajo imeti poleg znanja, ki so si ga pridobili dober značaj, občutek za delavsko samoupravljanje, pravičen nastop in odnos do sodelavcev v podjetju, posebej pa razumevanje za interese sodelavcev — upravljalcev in seveda organizacijsko sposobnost ter druge potrebne lastnosti.

Razumljivo je, da morajo biti lastne gornje lastnosti tudi vodji kadrovske službe, katerega osebnost se mora odražati v ljubezni do napredka in do ljudi, v nenehnem študiju teoretičnih vprašanj razvoja kadrovske politike in kadrovske funkcije, pri čemer pa ne sme nikdar zanemariti pravičnega gledanja na človeka, ki ni predmet temveč živo bitje, ki spreminja svet z vedno novimi tehničnimi podvigi in ne sme kot tak postati suženj svojega izdelka — stroja temveč njegov gospodar in upravljalet.

E. Jejčič

Dopisujte
v naš list

I N S T I T U T

IBM stroji višje mehanografije v našem mehanografskem centru so že začeli brneti

Obisk predsednika upravnega odbora EMO Ivana Čendaka in sekretarja samoupravnih organov Emila Jejčiča. — Glavni direktor IBM za Jugoslavijo tov. Čebašek in tehnični direktor tov. Hiter pozitivno ocenila priprave za obdelavo podatkov.

Predstavniki redakcije našega lista Emil Jejčič je z namenom, da objektivno in najbolj neposredno informira kolektiv o napredovanju priprav za obdelavo podatkov na strojih višje mehanografije, obiskal delovno enoto mehanografskega centra in se pogovarjal s sodelavci centra. Obenem se je odzval vabilu, da obišče center, tudi predsednik UO Ivan Čendak. V nadaljevanju bomo navajali, kot smo se medsebojno dogovorili, v najbolj preprostem, vsem razumljivem besedilu, kako potekajo priprave za začetek obdelave podatkov na teh strojih.

Prvo vprašanje: Začnimo kar v sredini. Mnoge zanima, zakaj so se priprave zavlekle in trajale kar vrsto let, konkretno kar 5 let od nastavitve prvega organizatorja. Kateri vzroki so vplivali na to?

Odgovor sodelavcev Gabrijela Prezija in Franca Štrosa: Takšno vprašanje bi postavila tudi midva. Težko je danes, ko stroji že brnijo in uvajamo naše tečajnike v delo in izvrševanje postavljenih nalog, kar počez in na hitro nekoga kriviti. Zavedamo se, da zahtevate direktni odgovor, jasen, brez ovinkov in rokavic. Resnici na ljubo moramo povedati, da samo stroji še ne morejo spremeniti vsega tistega, kar nekdo pričakuje od te »elektronike«. Spremeniti se mora miselnost, organizacija v poslovanju z dokumentacijo, uvesti je treba brezpogojno disciplino in red pri izpolnjevanju dnevnih nalog. Te stvari pa niso tako majhne zadeve.

Koliko časa je zahtevala šifracija materiala, ki je na zalogi, sedaj se v EMO pospešeno nadaljuje šifracija polizdelkov in gotovih proizvodov. Vsak predmet bo dobil svoje ime v obliki številke. Bel emajliran lončec od 1/2 l bo imel npr. št. 101, od 1 litra številko 102 in bomo v bodoče točno vedeli, da kaj drugega ne more biti. Stroji bodo pa hitro z veliko brzino povedali, koliko materialnih stroškov je bilo uporabljenih za ta lončec, koliko materiala za proizvodnjo teh lončev še imamo na zalogi, da bo lahko nabavna služba pravočasno ukrepala za nabavo surovin. Kar bo pa najbolj koristilo podjetju,

bo to, da stroji z neverjetno natančnostjo povedo, kako se obračajo naše zaloge. To bo resno opozorilo vsem tistim, ki odločajo o proizvodnji, operativni in prodaji, kaj bo treba vnaprej proizvajati in kaj ne. Da bomo lahko vse to dosegli, je bilo treba vložiti več let potrpežljivega in vztrajnega dela v pripravi organizacije, ki bo strojem omogočila dostavo točnih, brezhibnih podatkov. Če se takšne naloge niso opravile npr. kot je navedel tov. Čendak v zadevi personalne evidence, obračuna osebnih dohodkov, moramo odkrito povedati, da tega res nismo izvršili in da v sedanjih začetnih razmerah tega niti ne zmoremo realizirati. Vlagali bomo z neomejeno, trdno in vztrajno voljo vse napore, da bodo tudi te zahteve realizirane. Da ne bo ostalo le pri obljubah, se bomo kmalu oglasili s primernim člankom in povedali kako je s temi stvarmi.

Vprašanje: Ali bi nam v grobih obrisih povedali vse prednosti kooperacije in sodelovanja z Železarno Štore, Kovaško industrijo Zreče in Kmetijskim kombinatom Žalec. Kot vemo je ta center edini primer tovrstne kooperacije v državi?

Odgovor: Res je tako. Vsa ta podjetja sodelujejo kot pogodbeni partnerji pri ustanovitvi centra, in še nadalje s svojimi deleži pri kritju stroškov poslovanja. S tem se stroški enakomerneje in bolj gospodarno razpodeljujejo na koristnike, pa tudi niso tako hudo breme za posamezen kolektiv, kot če bi to moralo financirati eno samo podjetje. Ne kaže pa iti mimo dejstva, da je kolektiv EMO Celje tisti, ki je ogromno prispeval in vztrajal tudi prvi in v najbolj neugodnih razmerah, da se enkrat že vendar v celjskem industrijskem bazenu organizira in ustanovi tak center, ki bo s svojimi uslugami pomagal pri zniževanju stroškov obdelave podatkov, ki stanejo v vseh industrijskih podjetjih mnogo sto milijonov dinarjev. Posebno je treba poudariti, kakšno vztrajnost sta izkazala Oskar Hudales in Marjan Žuraj, ki nista niti za ped odstopila od realizacije tega programa, čeprav sta se znašla že pred nemogočimi težavami, kot je npr. pomanjkanje deviznih sredstev za najemnino strojev itd. Posebne pozornosti in razumevanja smo deležni pri vseh računovodskih podjetjih, tako pri tov. Pilihi, Miklavcu, Zavšku in tov. Žvaru.

Ostali trije partnerji, Železarna Štore, Kovaška industrija Zreče in Kmetijski kombinat Žalec so prav tako pokazali vse razumevanje in podporo pri premagovanju teh težav kot npr., ko je Kmetijski kombinat odstopil devizna sredstva, ki so odločilno vplivala na realizacijo sklenjene pogodbe itd.

Vprašanje: Kot vidimo, stroji so končno tu in že brnijo. Kako daleč ste z montažo in s pričetkom obdelovanja podatkov?

Odgovor: Veseli smo, da se danes že za vsak stroj otipati, prijeti. Sedaj s pospešenim tempom uvajamo tečajnike v ravnanje in upravljanje s stroji. Malo skrbi nam povzroča zakasnela nabava tabelirnega stroja.

Toda kljub 15-dnevni zamudi, toliko bo namreč trajal pregled in preizkus delovanja teh strojev, ne bo pričetek luknjanja podatkov prav nič zavrt.

Začeli bomo 3. januarja 1967 z rednim luknjanjem podatkov, to je dejstvo, tu ni nobenega umika. Dva stroja, to je luknjač in verificirka, sta že poslana v Železarno Štore in Kmetijski kombinat Žalec, kjer bodo v knjigovodstvih direktno luknjali podatke v IBM kartice in jih poslali v naš center v nadaljnjo obdelavo. Za EMO bodo na razpolago v centru 3 luknjalni stroji in dve verificirki in seveda vsi ostali stroji, ki služijo za končno obdelavo.

Vprašanje nadzornikom strojev — supervisorjem — Krajncu in Anđeliću. Kako se počutite v centru, ste zadovoljni s sodelovanjem in timom, ki dela v centru?

Odgovor: Še preveč. Čudimo se železni volji in vztrajnosti, ki jo kažejo stari »veterani« Elč, Pocajt, Bajramović. Ti so neuničljivi optimisti. S takim kolektivom želiva sodelovati še dolgo let, v takem tovariškem vzdušju bi človek delal kolikor bi to potrebe zahtevale. Jamčiva za popoln uspeh in napredek tega centra. Midva bova poskrbela, da vam bodo stroji brezhibno delali in tudi uvedla najboljše tečajnike v osnovne principe tekočega negovanja strojev. V Celju se počutiva kot med domačini, zahvaljujemo se vsem, ki so nas tako lepo in prijateljsko sprejeli in nam nudijo veliko pomoči pri našem delu.

Tečajnika iz ladjedelnice Uljanik, ki obiskujeta ta tečaj, zlasti pa tovariš Martinčević se prav tako počutijo kot doma in

želijo, da bi se sodelovanje in izmenjava izkušenj razvijala še vnaprej, tudi takrat, ko bo ladjedelniški oddelek mehanografije stopil v bitko za uvedbo »elektronike« pri njih. Posebno želijo sodelovanje z organizatorjema Elčem in Pocajtom in strojnikom Bajramovićem.

Tehnični inštruktorji centrale IBM so seznanili tov. Čendaka in Jančigaja o poteku obdelave podatkov in luknjanju kart.

Ob zaključku je Ivan Čendak zagotovil, da bo objektivno in zelo nepristransko pojasnil in podpiral napredna stališča, ki jih bo uvedla in zahtevala IBM evidenca, ki pa seveda zahteva tekoče in takojšnje izvrševanje nalog, tako od vodilnih kadrov kot od ljudi na vseh drugih delovnih mestih. S polnim razumevanjem bo tolmačil težave in probleme, ki jih bo mehanografski center odkrito in z zapuščanjem prenašal na samoupravne organe.

POSLOVANJE Z INŠTITUTOM EMAJL

O rezultatih poslovanja med podjetjem in inštitutom EMAJL je razpravljaj in sklepal upravni odbor na trinajsti redni seji. Člani upravnega odbora so želeli pojasniti zakaj Bogdan Hochmüller ni več vodja mehanografskega centra. Pojasnilo na to je dal vršilec dolžnosti direktorja inštituta EMAJL Oskar Hudales. Razprava v nadaljevanju pa je zadevala predvsem ekonomski vidik poslovanja z inštitutom kot samostojno ustanovo. Sklenili so, da je potrebno izdelati do konca letošnjega leta organizacijski standard sodelovanja med tovarno in inštitutom EMAJL, ki naj bo sestavni del pogodbe o sodelovanju.

V bodoče naj preide poslovanje z Inštitutom na čisti poslovni odnos. Sklenjeno je tudi, naj se pri rezervaciji sredstev za razvojno raziskovalno delo upošteva, da se razširitev inštituta omeji kar zadeva opremljanje kot tudi kadrovske in se v okviru obstoječih zmogljivosti postavi stvaren in za tovarno najbolj aktualen program.

Končno se mora do konca leta 1966 ugotoviti umestnost bodisi obstoja Inštituta EMAJL ali pa njegove vključitve v organizacijski sestav podjetja.

MLADI V »EMO«

Letna skupšč. mladinskega kluba v Celju...

Dne 24. novembra je bila v Mladinskem klubu v Celju redna letna skupščina. Na skupščini so bile v razpravi nakazane slabe in dobre strani kluba. Na splošno pa je prevladovalo mnenje, da se mladina kljub vabilom le redko sestaja v klubu, kjer ima vse možnosti razvedrila in izobraževanja.

V svet kluba je bil izvoljen naš predstavnik oziroma naš sodelavec Zvone Perlič, v programski svet pa Jožica Kaurič.

Še enkrat opozarjamo mladino oziroma priporočamo mladini kolektiva »EMO«, da se v čim večjem številu včlani v Mladinski klub in izkoristi dane možnosti za kulturno in zabavno življenje.

...in naš program

Mladi smo se predstavili z našim kulturnim programom v Mladinskem klubu v Celju. Res smo se predstavili in smo tudi dokazali, da lahko z dobro voljo in dobro organizacijo naša mladina oziroma mi mladi člani na-

šega kolektiva častno zastopamo naše podjetje.

Gostje v Mladinskem klubu so bili z našim programom zelo zadovoljni in smo poželi velik aplavz.

V našem sporedu so sodelo-

vali recitatorji, humoristi, pevec in pa naš mladinski emajlirski jazz ansambel. Kljub tremi so bili še kar sproščeni in so svojo vlogo zadovoljivo opravili. Največji aplavz sta požela naša humorista s svojimi točkami. Težko je z nekaj stavki povedati, kaj smo občutili, ko nam je program uspel. V ta program smo vložili mnogo truda, saj smo se pripravljali nanj 2 meseca večkrat na teden v popoldanskem času.

Ob tej priliki se mladina zahvaljuje Društvu Ljudske tehnike in izobraževalnemu centru za izkazano pomoč.

Začetek je bil težak, toda led je prebit in upamo, da bomo doživeli še več tako toplih večerov ob naših sporedih, saj se vneto pripravljamo. Mladina Celja je zvedela za nas in nas spoznala skozi zabavni program, ki je bil 24. novembra v Mladinskem klubu.

Mladi pripravili proslavo ob 29. novembru

Mladi so pripravili program za člane našega kolektiva ob 29. novembru, dnevu republike. Proslava je bila v kletnih prostorih podjetja. Po programu pa je bil ples s pogostitvijo.

Zal nam je bilo, da med nami nismo zasledili večjega števila članov Zveze borcev, ki jim je bil program pretežno namenjen. Vendar pa je bil obisk zadovoljiv in srečni smo bili, ker nam je program uspel. Zbrana družba se je med nami dobro počutila in dobre volje ni primanjkovalo.

V programu so prav tako kot v Mladinskem klubu sodelovali

mladinke in mladinci našega kolektiva s pevskeimi točkami, recitacijami in pa seveda tudi humorja ni primanjkovalo, za kar sta poskrbela naša dva humorista.

Ob tej priliki se mladi kolektiva »EMO« Celje zahvaljujemo društvu Ljudske tehnike, samoupravnim organom, glavnemu direktorju in vsem službam, ki so nam omogočili izvedbo tega programa in pogostitev s plesom. Mi mladi obljublamo, da se bomo še v naprej trudili. Želimo pa si v prihodnje še več sodelovanja z vseh strani, kar smo doslej zelo pogrešali.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Kooperacija OBOD-INDESIT

Italijanska tovarna gospodinjskih strojev INDESIT (Industria elettrodomestici Italiana) iz Torina — Orbassano in OBOD iz Cetinja sta se pogodila za sodelovanje pri izdelavi Indesit gospodinjskih pralnih avtomatov. OBOD se zavezuje, da bo kot protiuslugo za licenco prevzel od INDESITA 20.000 pralnih avtomatov oziroma ustrezno vrednost nadomestnih delov za avtomate. Ko bo OBOD s tem prevzemom izpolnil svojo obveznost, bo dobil proste roke za več ali manj kompletno licenčno izdelavo avtomatov. Ustrezne naprave je OBOD že prevzel. OBOD bo montiral oziroma kompletiral pralne avtomate za 5 kg suhega perila, ki so na našem trgu že od oktobra po 180 US dol. oziroma po 3000 N-din. V matičnem podjetju montirane avtomate sme OBOD prodajati na jugoslovanskem in na tržišču vzhodne Evrope. Do zdaj je INDESIT že dobavil sestavne dele za 3000 pralnih avtomatov, kmalu pa bo sledila dobava za nadaljnjih 2000 strojev.

(HANDELSBLATT, 25/11-1966)

— jk —

KOVINOTEHNA

Kakor že precej kolektivov, je tudi delovna skupnost Kovinotehne v Celju v oktobru 1966 pričela izdajati svoje glasilo »KOVIT« v časopisni obliki. Ta kolektiv ima pri izdajanju glasila že tudi tradicijo, saj ima svoje glasilo že tri leta, vendar je do sedaj izdal list v začetni obliki razmnoževalnega stroja.

Na ta način tudi delovna skupnost Kovinotehne prispeva k časopisni dejavnosti podjetij, ki postaja stebber obveščanja delovnih ljudi v podjetjih skladno s splošnimi težnjami samoupravljanja, ki si je v našem gospodarskem razvoju že docela utrla pot. Danes si brez samoupravljanja ne moremo več zamisliti socialistične družbe in njenega razvoja. S svojimi glasili lahko člani kolektivov vsestransko posegajo v samoupravljanje, tako da se uveljavi ustavna pravica delavca — proizvajalca tudi pri najbolj skromnem članu kolektiva.

Razvoj Kovinotehne in dogajanja v tem podjetju

so za naš kolektiv pomembna, saj je to podjetje trgovsko podjetje železninarke stroke, torej posrednik med proizvajalcem in potrošnikom tudi naših proizvodov tako, da sta obe podjetji tudi v organizacijski povezavi.

Urednik lista »Kovit« je šef pravne službe »Kovinotehne« Lojze Jager, glasilo pa urejajo člani uredniškega odbora: Korošec Stefan — direktor splošnega sektorja podjetja, Layrenčič Majda — glavni knjigovodja v podjetju, Seručar Savica — referent uvoznega oddelka podjetja in Vinkšel Martin — šef kontrolne službe podjetja. Tako že sam sestav uredniškega odbora jamči za pestrost in namenski uspeh glasila, kar je vodilo upravni odbor podjetja, ko je imenoval tak uredniški odbor. To je sam odbor tudi že pokazal s svojo prvo številko v oktobru 1966 na 12 straneh, s tem da je v novembru 1966 izšla druga številka lista na 8 straneh, v takem obsegu pa bo glasilo v bodoče izhajalo vsak mesec.

Nekdanji

sodelavci na obisku v Cinkarni

Pretekli mesec, 20. novembra, je izvršni odbor sindikalnih podružnic »Cinkarna« priredil za nekdanje sodelavce — upokojence tovariško srečanje. Povabljenih je bilo okoli 300 nekdanjih »cinkarnarjev«. Mnogi izmed povabljenih so si v dopoldanskih urah ogledali stare in nove obrate in so ob srečanju z nekdanjimi delovnimi tovariši obujali spomine na prijetne pa tudi drugačne trenutke skupnega sodelovanja.

Med povabljenici sta bila tudi dva cinkarniška veterana Jože Vrnč (80 let) in Jurij Šmerc (76 let), ki sta 40 let delala v topilnici cinka.

Ob 13. uri je bilo za vse udeležence prirejeno slovesno kosilo v Samopostrežni restavraciji v Gaberju. Goste sta pozdravila predsednik izvršnega odbora sindikalnih podružnic Franc Poklšek in glavni direktor »Cinkarne« Drago Čeh, dipl. inž.

MLADIV »EMO«

Vabljeni tudi v decembru

Za novo leto pripravljamo mladinsko čajanko, ki bo v soboto, 24. decembra v kletnih

prostorih podjetja. Ker pa nam primanjkuje sredstev, bodo v ta namen prodajali vabila, s ka-

terimi bo lahko vsak mladinec oziroma mladinka vstopil na prireditve. Cena vabila je 2 nova dinarja, to pa je minimalna vsota glede na stroške čajanke. Čajanka se bo pričela ob 18. uri zvečer. Vse informacije gle-

de nakupa vabil pa lahko dobite v sobi 19 oz. kl. št. 219.

Mladinke in mladinci, pridite v soboto, 24. decembra ob 18. uri v kletne prostore na mladinsko čajanko. Po programu bo ples s pogostitvijo!

Posebej naj pohvalimo oba humorista, ki sta s svojima nastopoma prispevala največji delež k prijetnemu vzdušju na obeh prireditvah mladine EMO.

Tovarniški komite ZM je imel 7. decembra svojo 2. redno sejo, na kateri so člani razpravljali o pripravi na občinsko konferenco ZM. Izbrali so 10 delegatov za občinsko konferenco, ki bo 17. decembra 1966.

Delegati so:

Mežnarič Franc — varilec za serijska dela,
Kotnik Fric — ključavničar,
Znidar Jože — tehnični risar,
Kaurič Jožica — stenodakti lograf,
Podpečan Cveta — administratorica,
Kovačič Herman — ključavničar,
Ivančič Zmago — telnolog,
Mitoni Milica — laborant,
Salej Breda — administratorica,
Zorko Marjan — orodjar,
Forštner Franc — delavec.

Kandidata za občinski komite pa sta Kotnik Friderik in Sivka Vili.

Obešenem je TK potrdil program dela idejno-vzgojne komisije za leto 1967.

Prihodnji teden bo 3. redna seja TK, na kateri bodo razpravljali člani TK ZM in TK ZK o vključevanju mladine v zvezo komunistov.

Skupnost za razvoj in izgradnjo rekreacijskih centrov

Zveza sindikatov Jugoslavije — Občinski sindikalni svet v Celju, se je zavzel za ustanovitev skupnosti za razvoj in izgradnjo rekreacijskih centrov v Celju. Po vsestranski obravnavi je bil na enajsti redni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta sprejet sklep, da se pristopi k ustanovitvi take skupnosti.

Tak sklep je narekovalo že znano dejstvo, da postaja v današnjih pogojih življenja rekreacija vse pomembnejši činitelj, ki v veliki meri vpliva na produktivnost dela. Dobra in učinkovita rekreacija lahko pospeši prizadevanja pri uresničevanju naše gospodarske reforme. Poleg tega pa postaja smotno organizirana rekreacija v današnjih časih že življenjska nujnost.

Pri vsem tem je potrebno upoštevati, da smo v Celju, kar zadeva rekreacijo, v precejšnjem zaostanku v primerjavi z drugimi industrijskimi središči v Sloveniji in drugod po naši državi. Doslej so bila sredstva za rekreacijo, ki so jih dajala podjetja dokaj razdrobljena, tako, da ni bilo mogoče storiti kaj več kot je bilo dejansko narejeno. Začrtane programe pa je mogoče uresničiti samo s skupnimi naporami ob sodelovanju vseh zainteresiranih, predvsem pa delovnih organizacij.

Odslej bo vsa dejavnost in prizadevanje za hitrejši razvoj izgradnje rekreacijskih centrov bolj smotrna, ker bo organizirana preko skupnosti za izgradnjo in razvoj rekreacijskih centrov. Po pričakovanju občinskega sindikalnega sveta bodo vse delovne organizacije pristopile kot ustanoviteljice te skupnosti. Najvišji samoupravni organ bo svet skupnosti, ki bo odločal o smotni uporabi sredstev. Tudi občinski sindikalni svet je soustanovitelj te skupnosti in je že oddvil nekaj sredstev v te namene.

Naš centralni delavski svet je na zadnjem zasedanju razpravljal o predlogu občinskega sindikalnega sveta Celje naj bi naše podjetje pristopilo kot soustanovitelj k tej skupnosti. Sprejet je bil sklep, da bo naše podjetje soustanovitelj SKUPNOSTI ZA RAZVOJ IN IZGRADNJO REKREACIJSKIH CENTROV in da bo centralni delavski svet kasneje ob potrditvi zaključnega računa za leto 1966 razpravljal o višini sredstev, ki naj bi jih prispevali v sklad te skupnosti. Dotlej pa nam bo znan tudi program te ustanove, o katerem bomo v našem listu še pisali, da bodo naši bralci o vsem pravočasno in pravilno obveščeni.

Kdor ne uboga, ga tepe nadloga

Slavko Rebevšek je bil dober delavec v tovarni in so ga imeli radi sodelavci in njegovi nadrejeni. Pri delu je postal invalid. Zadnja leta pa je mnogo popival ter kršil delovno disciplino, čeprav je bil pri delu kot pravi priden, kadar ga ni »držalo«. Da bi se popravil in nehal pijačevati ter izostajati z dela, niso pomagali niti nasveti tovarišev, niti huda kazen za disciplinske prekrške. Kaznovan je bil z izključitvijo iz podjetja, vendar je centralni delavski svet to kazen na njegovo prošnjo in zagotovilo ovrget tako, da mu je bila potem izrečena nižja kazen. Ostal je v tovarni, obljube, ki jo je dal centralnemu delavskemu svetu, pa ni držal. Za-

čel je znova in znova je dobil kazen odpusta iz podjetja. Vložil je prošnjo na upravni odbor naj bi ga sprejeli nazaj na delo, kajti kot našega delovnega invalida ga nobeno podjetje neče sprejeti. Živi pa tudi v zelo težkih socialnih razmerah. Upravni odbor je uvidel njegove težave in je priporočil kadrovske službi naj mu pomaga, da pride ponovno na delo, vendar s pogojem, da bo discipliniran delavec. Upajmo, da bo tov. Slavko uvidel, da je tako početje nesmiselno, upamo pa tudi, da bo kot naš delovni invalid kmalu prišel nazaj na delo, da se bo tako kot drugi lahko preživljal.

Veseli ob zaključku leta

Da se vsi naši člani kolektiva malo poveselijo ob zaključku leta je postala že tradicija. Recimo raje lepa tradicija. Se posebej je prijetno, če nam pred koncem leta tovarniška sirena naznani, da smo dosegli ali celo presegli plan proizvodnje. Tudi letos je upravni odbor sklenil, da odobri stroške za posebno izdatno malico in seveda tudi za dobro kapljico, ki, kot pravi naš veliki pesnik, »vtopi vse skrbi, v potrlih srcih up budi«. Tako bodo v praznično razpoloženje vključeni vsi naši obrati (tudi obrat VI v Kruševcu) in naši delovni tovariši v obratni

ambulanti, inštitutu in enoti za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. Tudi učenci v gospodarstvu, ki so na delu v orodjarni, ključavničarski delavnici in elektrodelaavnici so vključeni v praznovanje, toda poleg malice dobe brezalkoholno pijačo.

Upravni odbor je tudi sklenil, naj kadrovska služba raziše kolikšno je število vseh še živčih naših delavcev, ki so šli v pokoj po osvoboditvi, da bi se tako poiskala možnost za njihovo vsaj skromno pogostitev, vezano na izvedbo primernega kulturnega programa.

Hiše se umikajo tovarni

Ko smo leta 1961 razširili prostor tovarne, je bil odvzet prostor okrog naših stanovanjskih hiš v Kovinski ulici št. 9, 10 in 13. Na tem prostoru smo morali odstraniti drvarnice ter poiskati mesto zanje drugje. Da smo lahko zgradili drvarnice za stanovalce v teh hišah, smo vzeli po pogodbi v uporabo zemljišče, ki spada k hiši v Kovinski ulici 14, ki je last Baldasina Avgusta in njegove žene Barbare. Za uporabo tega zemljišča je bila sklenjena pogodba za dobo petih let, ki pa poteče letošnje leto. Zakonca Baldasin sta nam odpovedala pogodbo in tako bo najemno razmerje dne 31. 12. 1966 izteklo. Obenem sta ponudila, da odkupimo njuno hišo in tako postanemo lastniki odnosno imetniki uporabne pravice zemljišča.

Ker Baldasinova ne pristane na podaljšanje najemne pogodbe, lahko po preteku najemnega razmerja s tožbo zahtevata odstranitev drvarnic z njihovega zemljišča.

Upravni odbor je na eni zadnjih sej razpravljal o tem ter uvidel, da je najbolj umestno, če odkupimo hišo zakoncev Baldasin. To je tudi primerno glede nadaljnje širitve tovarne, ki je predvidena v prihodnosti. Sicer pa — če bi hiše ne odkupili, bi morali preseliti nekaj strank v druge hiše, ki stanujejo v pritličju, v nova stanovanja, da bi tako lahko napravili drvarnice. To pa bi bilo v sedanji stanovanjski krizi neumestno, pa tudi predrago. Z odkupom hiše pa bo tovarna pridobila tudi stanovanjski prostor, ker sta Baldasinova zagotovila, da se bosta izselila.

Zavrnilo delovno mesto

Naše strokovne službe večkrat predlagajo povečanje števila na režijskih delovnih mestih. Znano je, da lahko dela na nekem delovnem mestu eden ali več delavcev, kar pa velja predvsem za delovna mesta v neposredni proizvodnji, pa tudi za razna fizična dela v režiji. Manj velja to v administraciji zlasti pri tako imenovanih ključnih delovnih mestih, kjer je delo odrejeno v opisu, ki je bil osnova za analitično oceno. Tak predlog je obravnaval upravni odbor na zadnji seji in ga zavrnil. Predlagatelj je zahteval, naj se poveča ali kot je zapisal »duplicira« število de-

lavcev na delovnem mestu »referent za material v centralnem planu«. Oseba, ki bi prišla na delo na to delovno mesto, pa naj bi se ukvarjala s potrebami embalaže v nabavni službi. Obrazložitev je bila dokaj skopa in nerazumljiva, zaradi tega je upravni odbor predlog zavrnil z zahtevo, naj se točno opiše, kaj naj bi delavec na takem delovnem mestu opravljal poleg tega, kar je že v sedanjem opisu določeno. Opisano delo namreč ne more odgovarjati analitični oceni, ki velja za opravljanje del na takem delovnem mestu.

P I S M A

PRIPOMBE K »VTISOM IZ MOSKVE«

Naj pripomnim, da imamo pri nas tudi brezove gozdove in ne le ob poti iz letališča Sremskotočinskega do Moskve. Ravno nekaj dni prej, ko sem bral Emajlirca, smo se vozili z avtobusom na ekskurzijo Zveze borcev iz Stor po Dolenjski in Beli Krajini. Moram omeniti, da je pot iz Črnomlja do Metlike zelo lepa, ob vsaki strani asfaltne ceste pa so brezovi gozdiči, po obronkih pa lepi vinogradi.

Torej z našimi lepotami se lahko ponašamo in spremljevalci naših dveh tovarišev bi Slovenijo gotovo zelo občudovali. Lahko rečemo, da je vsa Slovenija eno samo veliko letovišče, da pa je danes takšna, je veliko prispevala prav narodna zavest in ponos Slovencev.

N. N.

Tovariša, ki se je pod svoje pismo podpisal z NN, pa tudi vse druge dopisnike prosimo, da svoja pisma in prispevke podpišejo s celimi imeni. V prihodnje nepodpisanih pism namreč ne bomo več objavljali, za danes pa naj še bo!

Vendar dovolite tovariš N. N., da je težko primerjati naše brezove gozdove s tistimi v Sovjetski zvezi, vsaj kar zadeva prostranost, pa tudi celotna sestava tal in klimatskih razmere pogojujejo drugačno rastlinstvo. V dokaz bomo v eni prihodnjih števil Emajlirca objavili sliko značilne pokrajine v Sovjetski zvezi, kjer so nepregledne površine brezovih gozdov.

Urednica

Dragi tovariši!

Za prejeto številko Emajlirca se Vam najlepše zahvaljujem in Vas prosim, da objavite mojo čestitko sodelavcem in sodelavkam v tovarni.

Delavcem kolektiva EMO Celje želim za dan republike 29. november še mnogo uspehov pri delu.

Rajko Kotnik
V. p. 2870/17-4 VE 3
KNIN

OB ODHODU V POKOJ,
SE PRAV LEPO ZAHVALJUJEM ZA DARILO
VSEM SODELAVKAM IN
SODELAVCEM IZ DEKOR
ODDELKA.

Marija Guzej

V nekem našem bloku

Na Otoku ima naše podjetje montažni blok s številkami 8, 10, 12 v Čopovi ulici. V tem bloku je 42 stanovanj in torej ravno toliko strank. Vsi vemo, da je pri tolikih ljudeh tudi toliko različnih značajev in navad. Vendar pa vsi vemo, da je to hiša vseh stanovalcev, da smo vsi dolžni skrbeti za red in snago in še kaj. Toda, ne nameravam pisati o tem, kaj vse bi morali, ampak, kaj vse se dogaja.

Čisto konkretno se dogaja tole: v stopnišču I — 5 nadstropje je navada, da stresajo smeti, ogorke itd., kar po stopnišču

brez ozira na to, da morda kdo po stopnišču gre. Stepanje preprog, posteljnine in še vsega, kar je za stepanje primerno, se opravlja na stopnišču. Tudi to se zgodi, da stanovalci odpre vrata na stečaj in tudi radio, tako da lahko vsi v bližini in tudi bolj daleč brezplačno poslušajo glasbo.

Pravtako je stepanje preprog navada v stopnišču II in III. Povsem naj, da preproge ne stresajo, temveč jih »klopfajo«. In nekateri celo ne vedo (?) za kante za smeti pred blokom in raje

zavijejo smeti v papir in — pod stopnišče z njimi. Toda, kolikor vem, za take stvari ne plačujejo hišnice! Tudi stepanje preprog v stopniščih je grda navada in verjemite, tudi zelo neprijetna, pa naj bo to zaradi prahu, ki se nabira na stopnišču in tudi po ljudeh ali pa gromozanskega ropota. Čudim pa se, da tisti, ki to delajo, še niso videli za stepanje pripravljenih oziroma postavljenih drogov na dvorišču. Ali pa morda zanje niso dovolj dobri?

Tudi obešanje perila po oknih je neprijetna zadeva. Ni lepo, še manj pa so lepa potem okna spodnjih strank s potočki odtekačo vode. In ni ravno prijetno, da pri kosilu gledajo v krožnik hlačnice, rokavi srajc in še kaj.

O teh malih problemih so na sestankih hišnega sveta že govorili. Videti pa je, da besede ne zaležejo in se hišni svet sprašuje, kaj naj bi storil, da bi bilo vse prav in se to ne bi več pojavljalo.

Seveda bo sedaj huda kri, vendar imamo tudi stanovalci hudo kri, ko vidimo, slišimo in doživimo vse to.

A. L.

Podpisani GOLOB LEOPOLD se prav lepo zahvaljujem delavskemu svetu dekor oddelka za pozornost, ki mi jo je ob moji bolezni izkazal z dodeljeno podporo, ki mi jo je izročil vodja dekor oddelka tov. Belak Franc, za kar gre tudi njemu iskrena zahvala.

Golob Leopold

Kako bo letos z novoletno jelko?

Daleč je že za nami tisto leto, ko so se na pobudo sindikalne in mladinske organizacije vsi naši člani kolektiva odločili, da odstopijo del svojih osebnih dohodkov za organizacijo novoletne jelke, ki so je naši najmlajši tako veselili. Z njimi pa seveda tudi staro in mlado. Novoletna jelka je postala v našem kolektivu lepa tradicija. Ko smo dali pred nekaj leti naša sredstva iz osebnih dohodkov v sklad za centralno proslavo novoletne jelke je bilo mnogo negotovost, med člani kolektiva, ki so ta sredstva prispevali. Bilo je pozneje tudi mnogo očitkov od zunaj. Ti očitki so se nanašali več na denarna sredstva, kot na kaj drugega. Toda bodi kakorkoli, če so se naši ljudje odločili, da dajo denar iz svojega žepa, po-

tem imajo samo oni pravico razpolagati s tem denarjem in nihče drugi. Nihče ne more in ne sme teh sredstev uporabiti na drugačen način in v druge namene brez pristanka vsakega našega člana kolektiva.

Za organizacijo novoletne jelke in obdaritev naših malčkov je letos na voljo 50.000 novih dinarjev. K temu prispevku članov našega kolektiva pa bo verjetno kaj primaknil »stric« Sindikat in »teta« Ljudska tehnika, da bo veselje še večje. Čeprav pravijo, da je šel dedek MRAZ v pokoj, se bo menda za Novo leto vrnil in bo vse v najlepšem redu, zlasti, če bosta zato kot običajno skrbela Kozoderčeva Erika in Krempušev Mirko pod okriljem sindikata in mladinske organizacije.

DRAGA ŠPILA

Na te obračamo se draga Špila, morda le red boš enkrat

naredila, nihče v mehanično ne more brez zaprek, stojijo tu vozovi naloženi vsepovprek.

Nešteto igel ostrih pločevinastih grozi, nekdo pa tam ob strani se nam vsem smeji, delavec si raztrgal tu je skromne hlače, primoran zdaj podpirat res je vse nergače.

Zakaj tovariš ti bi reda ne poznal,

saj ni hudo, če vse na pravo mesto tu bi dal. Je res potrebno, da nevarna ta nadlega, ko gremo k delu, v suknjiče in bedra drega?

Vsi vsako jutro se jezijo, zakaj odpadki ostri na prehod visijo, gorje, če kdo bi bil še tu zaspan, v delavnico bi prišel grozno razcefran.

Le pridi gledat zjutraj draga Špila, in pazi, da previdno se bodic boš izognila, verjemi, da hoditi tu ni mala šala, tudi ti takrat boš kruto godrnjala. Albin Židan

Na izredni seji sveta EE-3, dne 22. 11. 1966 ob 10. uri je bilo sklenjeno, da se pokloni 200 N-din družini pokojnega Bervar Ivana, namesto venca na grob.

Ob ponedeljkih

»Tovariš mojster, me pustite domov, me tako v želodcu peče?«

»Ja, pa pojdi, Janez, saj vem, da je hudo, če imaš v želodcu kislinu.«

»Ja, veste, mojster, da ne bi lagal, je bilo včeraj res kar dobro vino.«

Način določanja razlike dohodka

Na določanje prodajne cene in razlike v dohodku (dobiček) pri posameznih kalkulacijah je potrebno upoštevati kot osnovno načelo, naslednje faktorje:

1. Konjunktornost izdelka
2. Kvalifikacijo dela za izdelavo izdelka
3. Serijo in čas izdelave (število operacij)
4. Sezonski značaj izdelka in
5. Kalkulacije izvoznih izdelkov za mednarodno tržišče pri pogojih prepletenimi z uvoznimi ter izvoznimi carinami.

Osnovno je pri določanju kalkulacije to, da poznamo v absolutnem planskem proporec celotne kalkulacije za podjetje, v kateri vidimo planske elemente stroškov in dohodkov podjetja. V planu vidimo torej celotno strukturo kalkulacije, iz katere ugotovimo razmerje posameznih elementov kalkulacije v odnosu na celotni obseg plana in v odnosu na celotni fond časa, ki ga porabimo v enoletnem časovnem proizvodnem intervalu. Enoletne intervale jemljemo zato, ker po obstoječih predpisih začnemo obračunavati proizvodnjo s 1. 1. do zaključno 31. 12. določenega leta. Med tem časovnim letnim intervalom obračunavamo tudi mesečne skupne kalkulacije, ki glede na obseg proizvodnje in različne pozicije stroškov, od meseca do meseca močno oscilirajo (se spreminjajo), v enem mesecu so proizvodni stroški višji, v drugem pa zopet nižji. V mesecih, v katerih je proizvodnja po obsegu nižja, so izdelki dražji in obratno. Ta pojav je v tem, da vsaka kalkulacija vsebuje v grobem proporcionalne, fiksne in relativno fiksne stroške. Fiksne in relativno fiksne stroške pa skupno imenujemo spremenljive (variabilne) stroške.

Po obliki imenujemo tudi stroške — direktne in indirektni. Direktne stroške so vsi tisti stroški, ki se jih lahko z normalno določi. Lahko jih skoraj grobo v celoti obravnavamo kot proporcionalne. Kaj pomeni proporcionalno? To praktično pomeni, da direktne (proporcionalne) stroške mnogo ne oscilirajo po enoti proizvoda v odnosu na zaposlenost in obseg poslovanja.

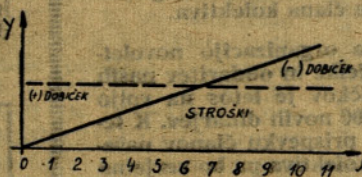
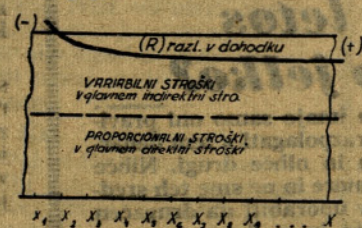
Indirektni stroški so tisti, ki jih z nekimi razlikami v našem primeru obravnavamo skupaj kot fiksne in relativno fiksne (variabilne) stroške. Variabilni stroški se v nekaterih primerih javljajo kot proporcionalni, progresivni in regresivni v strukturi kalkulacije. Proporcionalno pomeni, da rastejo vzporedno z direktnim materialom. Progresivno pa pomeni, da stroški rastejo nad proporcio-

nalno. Regresivno pa pomeni, da stroški rastejo relativno počasneje v odnosu do proporcionalnih.

V glavnem največji vpliv na spreminjanje (oscilacije) kalkulacijske strukture stroškov v odnosu do števila zaposlenih in obsega proizvodnje, imajo fiksni in relativno fiksni stroški. Zato ne moremo govoriti o točni kalkulaciji posameznega izdelka, ampak je to funkcija raznoraznih faktorjev časa in elementov stroškov ter dohodkov.

To funkcijo geometrijsko opazujemo približno takole:

Spreminjanje strukture posamezne kalkulacije v odnosu na obseg poslovanja

LEGENDA:

DS = Direktne stroške
IS = Indirektni strošek
RD = Razlika v dohodku

Obseg poslovanja v milijardah S-din pri istem številu zaposlenih

Struktura planske kalkulacije v točki X3 kaže relativno stanje:

Elementi kalkulacije
Struktura planske kalkulacije

Proizvodni material	45,54
Pomožni material	0,68
Gorivo	2,20
Električna energija	2,48
Posebni stroški	0,94
Amortizacija	2,18
Proizvodni OD	10,88
Režijski OD	14,15
Režijski material	13,10
LASTNA CENA	92,15

Razlika v dohodku 6,06

Proizvodna PC	98,21
Trgov. blago + material	2,97
Bonifikacije	-1,64
Drugi dohodki	0,46

PRODAJNA CENA 100,00

V geometrijskem ali grafičnem primeru sem prikazal različno strukturo planske kalkulacije v odnosu do obsega poslovanja in števila zaposlenih. Za različne poslovne obsege je različna kalkulacijska struktura. V našem planu je predvideno, da bomo ustvarili razlike v dohodku (dobičku) 6,06 procenta, pri X3 milijard S-din prometa. Seveda s pogojem, da se planske pozicije stroškov med letom ne menjajo. Glede zaposlenih bi prav tako ne smeli povečevati števila, ki je s planom določen. Iz diagrama je tudi razvidno, da če bi z istim številom delavcev in istimi fiksnimi in relativno fiksnimi (indirektnimi) stroški planirali pod X2 milijard S-din prometa, bi že bili na meji, kjer bi bila lastna cena enaka prodajni. Obratno pa je, če bi planirali ali dosegli X3 milijard S-din prometa. V tem primeru bi ustvarili ca. 22 % razlike v dohodku (dobičku). Iz tega sledi, da je vsaka teorija o točnih kalkulacijah v podjetju relativna in zmotljiva, ako nimamo občutka za relativnost. Skratka, kalkulacijo lahko v različnih obsegi poslovanja le približamo točnosti, s tem, da določimo maso celotnih planiranih stroškov v odnosu do mase proizvodov. Več ko bo proizvodov, manj bo za enoto stroškov in obratno.

Drugo pa je vprašanje, kako in na kakšen način obremenjevati s stroški posamezne kalkulacije (izdelke). Pri tem je treba upoštevati prej navedene

faktorje, ki vplivajo na določanje prodajne cene. Osnovno je, da vsaka nova kalkulacija ne sme pod razliko v dohodku, ki je v povprečju določen z družbenim planom podjetja. Ker pa je povprečni procent neki presežek v skupni kalkulaciji, pomeni da obstojajo kalkulacije, ki so z dobičkom celo v minusu ali pa pod lastno ceno. Zato moramo to povprečno mejo (osnovo razlike v dohodku) prestaviti navzgor najmanj do višine proizvodnih osebnih dohodkov (t. j. OD : RD = 1:1). To bi naj predstavljalo minimalno spodnjo mejo, ki v povprečju zadostja obveznostim do prispevkov družbi in skladom podjetja. Koliko so ti skladi in prispevki, je razvidno iz razvojnega programa in politike podjetja sploh.

Za določanje maksimalne meje prodajne cene pa upoštevamo prej vpisane faktorje in se poslužujemo naslednje metode, in sicer:

- a) po konjunktornosti izdelka. Kar pomeni, da je treba upoštevati povpraševanje izdelka na tržišču in konkurenčno proizvodnjo, ki v določenem trenutku obstoja. V primeru, če je izdelek nov, upoštevamo najmanj faktor 3 na osnovno proizvodnih osebnih dohodkov;
- b) na kvalifikacijo dela, (strokovnost ali kompliciranost izdelave) se določa od primera do primera stopnjo strokovnosti in angažiranosti. Za strokovnost je upoštevati faktor 3 — 6 na proizvodne osebnih dohodke in trenutno zadostuje,

DIAGRAM 1

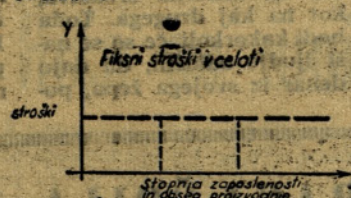

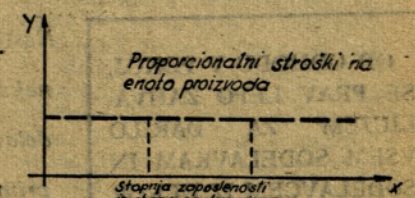
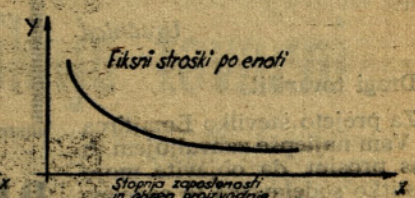
DIAGRAM 2

DIAGRAM 3

A Celotni stroški

B Stroški na enoto proizv.

v prodajni kalkulaciji

Vendar je treba razlikovati osnovo pri izdelavi orodij za prodajo od proizvodnje glazur (frit), ker za proizvodnjo frit, izdelava ni tako draga, kakor je pri proizvodnji orodij. Zato bomo porabljali pri fritah na proizvodne OD faktor 5 — 10. Kalkulant mora poznati razmerja strokovnosti in angažiranosti strokovnih delavcev v direktnih in indirektnih OD. Vemo, da analize, recepture in konstrukcije študirajo visokostrokovni delavci in je njihov OD v naših kalkulacijah režijski, a je v odnosu do proizvodnih zelo visok. Na proizvodne OD pa razporejamo naše indirektno stroške, zato pri teh izdelkih, če kalkuliramo po isti metodi (razporejamo stroške na proizvodne OD), pridemo v neki meri v protislovje pri določanju faktorjev razlike v dohodku, če ne upoštevamo dejstva, da predstavljajo režijski OD, pri izdelkih, v katere vlagamo veliko umskega dela. To so dejanska proizvodni OD, le da jih zaradi poenostavitve in enotne metode, v kalkulacijah ne upoštevamo. Zato pa moramo povečati razliko v dohodku do iste stopnje, ki je v določenem času z ozirom na druge tržne pogoje normalna. Poleg prej navedenih dejstev, praktično kalkulacije ne absorbirajo tistega dela indirektnih stroškov, ki bi jih po pravici morale bremeniti. Z ozirom da je osnova OD v teh kalkulacijah nižja, mi pa porabljamo isti ključ, za vse kalkulacije v tovarni, moramo potemtakem približati večjo razliko v dohodku;

c) dolžina serije in čas izdelave ter število operacij je prav tako važen dejavnik pri kalkuliranju posameznih izdelkov. Mi v precejšnji meri upoštevamo število operacij in čas izdelave že v osnovi proizvodnih dohodkov s pogoji pod točko a) in b), kjer so proizvodni osebni dohodki sumirani v osnovo za delitev indirektnih stroškov. Toda, v prej navedenih pogojih v celoti ni bil upoštevan faktor časa ter dolžine serij, ki v poslovni funkciji zelo različno vplivata na obseg poslovanja. Npr. naša večstopenjska stiskalnica napravi v 40 urah 20.000 komadov izdelkov s približno 30 delavci. Na drugi strani za 20.000 komadov podobnih ali ekvivalentnih izdelkov v 40 urah delovnega časa dela več strojev in mnogo več delavcev, zato bomo nujno po dosednji metodi razporejanja indirektnih stroškov bremenili relativno več izdelke dražje proizvodnje. Če analiziramo našo metodo razporejanja stroškov na proizvodne

osebne dohodke, bi na prvi mah rekli, da je to tudi upravičeno. Toda logično je, da na isti proizvodni interval časa (ne oziroma se na število delovnih ur, ki izhaja iz števila zaposlenih) in 20.000 komadov ekvivalentne proizvodnje, bremenimo z enako maso indirektnih stroškov. Ker so osnove proizvodnih osebnih dohodkov različne, potegne dražja proizvodnja relativno več indirektnih stroškov kot tam, kjer je osnova proizvodnih osebnih dohodkov nižja. Zato je kalkulacija v nekaterih primerih zelo varljiva in največkrat za nestrokovne ljudi nerazumljiva.

Za prodajo blaga bi v prvem mesecu ustvarili 100 din dobička, po šestih mesecih pa že pride na mejo, kjer ni več dobička in po tem pa že ustvarjamo izgubo.

c) za izvozno kalkulacijo je nekoliko drugačna situacija. Je tudi bolj zapletena, ker je treba upoštevati za razliko od našega še mednarodno tržišče ter uvozne in izvozne carine.

Za naše podjetje je tem težje, ker si moramo dobavljati reprodukcijski material z mednarodnih tržišč. Ta reprodukcijski material je kljub uvoznim carinam ca. za 1/3 cenejši od domačega, kar ugodno vpliva na direktne stroške v kalkulaciji, ampak na drugi strani pa moramo naše izdelke tudi precej ceneje prodajati kot na domačem tržišču. Celo tako daleč, da nam ta razlika v cenejšem materialu ne krije izgube v razliki dohodka. Na videz bi

bilo takšno poslovanje za podjetje izguba. Toda nasproti tega obstoja nek težji trenutek, ki se kaže v tem, da doma nimamo dovolj reprodukcijskega materiala, pa ga zato hroče- nočeš moramo uvažati. Pri tej alternativni rešitvi v to, da če ne bi delali tako, bi morali nujno proizvodnjo zmanjševati. Če bi proizvodnjo znižali, se nam izdelki podražijo, zato je dohodek tudi nižji in sicer je izguba neprimerno večja kot se nam na videz kaže. Pri izvozu z relativno izgubo imamo več koristi:

— da zaposlimo obstoječo delovno silo;

— izkoriščamo tehnološke kapacitete;

— vezem na to izvoženo proizvodnjo vsaj en del stroškov in

— ustvarjamo večjo proizvodnjo za prodajo na domačem tržišču, kjer iztržimo večji dohodek, ki ga v prvi varianti sploh ne bi bilo itd.

Za dokončno razumevanje prej navedenih dejstev navajam nekaj diagramov, kako vpliva na bremenitev kalkulacij s proporcionalnimi, fiksnimi in relativno fiksnimi stroški, ki se pri različnih stopnjah zaposlenosti in vsega poslovanja kažejo, kakor sledi:

Upam, da bom s tem zapisom (načinom kalkuliranja) prispeval k razčiščenju nejasnih predstav okrog načina (gradnje) kalkuliranja posameznih izdelkov ter uslug v tovarni.

Ivan Čendak

GLOBUS

AMERICAN MOTORS je prvo podjetje v svetu, ki uporablja pri vseh svojih modelih vozil po letu 1961 emajlirane izpušne lonce in izpušne cevi. Proizvajalec garantira vek trajanja tako emajliranih delov najmanj 24 tisoč milj ali 24 mesecev. Maksimalna doba vzdržljivosti še ni ugotovljena. Tudi druge evropske tovarne osebnih vozil resno proučujejo možnosti montaže emajliranih izpušnih loncev in cevi. Tako ne bo verjetno v bodoče v Evropi edino vozilo z emajliranim izpušnim loncem samo Renaultov avtomobil »Rambler«.

Proizvodnja kovinske industrije Slovenije je v prvem polletju 1966 malo pod nivojem proizvodnje v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta. Letošnji obseg proizvodnje po količini v Sloveniji je namreč za 2 % manjši kot lani, kar velja tudi za naše podjetje v tem obdobju. V merilu celotne države pa je proizvodnja kovinske industrije manjša samo za 1 %. Delež slovenske kovinske industrije v narodnem dohodku jugoslovanske kovinske industrije znaša še vedno 22 %. Vzrok tej stagnaciji leži delno tudi v manjših vlaganjih slovenskih podjetij v investicije in verjetno tudi v slabši preskrbljenosti z repromateriali. Slovenski delež vlaganj znaša komaj 12,4 % v razmerju z vlaganji v celotni kovinski industriji Jugoslavije.

*

Šestmesečna proizvodnja motornih vozil v Sloveniji v letu 1966 kaže ugodnejšo sliko kot celokupni porast industrijske proizvodnje. Proizvodnja tovornih avtomobilov se je letos v primerjavi z lani v opazovanem šestmesečnem obdobju povečala za 4 %, avtobusov za 14 %, potniških avtomobilov za 50 %, terenskih vozil za 38 % in prikolic za 22 %. Interesantna je ugotovitev, da zaloge rezervnih delov za motorna vozila hitro rastejo pri finalistih, medtem ko so znatno manjše pri kooperantskih podjetjih. Vzroki leže prav gotovo na področju nerešenih problemov odnosov med kooperanti in finalisti ter težav v oskrbi z repromateriali.

Prireditve v Celju

TOREK, 20. 12. 1966 ob 19.30 v veliki dvorani Narodnega doma TORKOVA TRIBUNA, posvečena življenju mladih: »ŽIVLJENJE MLADIH V OBCINI CELJE«. Na razgovor še posebej opozarjamo starše in vse odgovorne za delo z mladino.

CETRTEK, 22. 12. 1966 ob 17. in 19.30 v veliki dvorani Narodnega doma »VEČER SLOVENSKE SATIRE«. Svoja dela bodo brali: Zarko Petan, Miloš Mikeln, Albert Papler, Janez Menari, Tone Fornezzi. Vstopnice bodo v predprodaji pri blagajni kina Union.

TOREK, 27. 12. 1966 ob 19.30 »TORKOVA TRIBUNA«, posvečena otroškemu varstvu. Tribuna bo nosila

naslov »OTROSKO VARSTVO IN OTROSKI DODATEK«. V tribuni bo sodelovalo več strokovnjakov s tega področja, vodstvo pa smo poverili novinarki »Delo« Mariji Namorš iz Ljubljane.

V programu še ni upoštevan nastop Ateljea 212 iz Beograda, ki bo gostoval v Celju z dvema deloma. Pričakujemo pa še nastop »METLE 66« z novo izdajo Satiričnega kabareta LARY-FARI.

Vabimo Celjane, da obiskujejo naše prireditve.

Vstopi na torkove tribune in četrtkov predavanja so brezplačni.

Delavska univerza Celje

Kaj šteje v pokojninsko dobo?

Pokojninska doba sestoji iz:
a) zavarovalne dobe,
b) posebne dobe.

V zavarovalno dobo spada čas, prebit v zavarovanju, v posebno dobo pa spadajo obdobja, prebita izven zavarovanja, pa se po temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju štejejo v pokojninsko dobo.

Zavarovalna doba obsega:

1. Čas, prebit v delovnem razmerju na območju Jugoslavije s polnim ali vsaj s polovičnim delovnim časom.

2. Čas, ko je zavarovanec opravljal samostojno dejavnost (obrt), če je bil ali moral biti zavarovan po zakonu ali pogodbi.

3. Čas v bolniškem staležu po prenehanju delovnega razmerja, če je dobival nadomestilo osebnega dohodka.

4. Čas, prebit na poklicni rehabilitaciji, če je bil nanjo napoten po pristojnem organu (velja predvsem za delovne invalide, vojaške invalide, slepe).

5. Čas, prebit na strokovnem izpopolnjevanju ali specializaciji ob posebnih pogojih iz zakona. Sem sodijo počitniške prakse, tečajji, specializacije, druge prakse.

6. Čas po prenehanju obveznega zavarovanja, če je bil plačan prispevek za pokojninsko zavarovanje.

7. Članstvo v obrtni, pomorski, jezerski ali ribiški zadrugi po 15/5-1945, če mu je članstvo bilo edini ali glavni poklic.

8. Čas, ki so ga delovni invalidi prebili v delovnem razmerju, čeprav so ta čas dobivali invalidsko pokojnino, uživali invalidnino II. ali III. stopnje ob izpolnjevanju še nekaterih drugih pogojev.

9. Čas opravljanja službe predsednika, tajnika ali poverjenika ljudskega odbora, če mu je to bil edini ali glavni poklic.

10. Čas, prebit na javnih delih s polnim delovnim časom pod pogojem, da je zavarovanec stopil v delovno razmerje 6 mesecev po končanem delu (delo v delovnih brigadah, mladinske delovne brigade).

11. Čas, prebit v delovnem razmerju kot kmetijski delavec na zasebnih posestvih — sem sodijo gospodarski pomočniki in pomočnice — in na posestvih v družbeni lastnini. Za priznanje se zahtevajo še nekateri pogoji.

12. Čas, prebit v delovnem razmerju pred 1. 12. 1918 na območju držav iz katerih je Jugoslavija nastala, ali pred 26. 10. 1954 v Italiji ali na Svobodnem tržaškem ozemlju.

13. Čas, prebit na delu v tujini, če je bil na tako delo napoten in je bil plačan prispevek za pokojninsko zavarovanje, ali

pa če gre za izseljenca povratnika.

Ta doba se lahko uveljavlja na podlagi dokazov z listinami ali po pričah, uveljavljala pa se bo lahko le še do konca leta 1969.

Posebna doba obsega:

1. Čas, prebit na revolucionarnem ilegalnem delu pred 6. 4. 1941 doma in v tujini, pod posebnimi zakonskimi pogoji; mnenje da posebna komisija.

2. Čas stavke ali izprtja pred 6. 4. 1941, kakor tudi čas izven delovnega razmerja zaradi stavke, toda ne več kot 6 mesecev.

3. Z dvojnimi trajanjem se šteje v posebno dobo v času od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945:

a) udeležba v NOV — borci;
b) aktivno in organizirano delo med NOV;

c) čas, prebit v zaporih, taboriščih, internaciji, če so tam delali za cilje NOV. O tem da menje posebna komisija v Ljubljani.

4. Aktivno sodelovanje z NOV od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945.

5. Služba v jugoslovanski ljudski armadi po 15. 4. 1945 do demobilizacije, pri čemer se odbije kadrovski rok, razen aktivnim oficirjem. Ta čas se šteje tudi, če je bil zavarovanec pridržan na zdravljenju.

6. Z dvojnimi trajanjem se šteje v posebno dobo:

a) čas, prebit v španski republikanski armadi,

b) v oboroženih protifašističnih gibanjih do 15. 5. 1945.

Čas, prebit v zaporih, taboriščih, internaciji zaradi udeležbe v španski republikanski vojski ali zaradi udeležbe v protifašističnih vojskah se šteje po dejanskem trajanju.

7. Z dvojnimi trajanjem se šteje v posebno dobo: čas, prebit v zavezniških vojskah (angleški, francoski, ruski, ameriški vojaki), če se je vrnil v Jugoslavijo do 31. 12. 1957, če se je vrnil po tem času pa v dejanskem trajanju.

8. Čas, prebit na vojaških dolžnostih v jugoslovanski vojski od 6. 4. do 17. 4. 1941.

9. Čas po 6. 4. 1941 v ujetništvu, na prisilnem delu, zaporu, internaciji, konfinaciji, deputaciji, prisilnem izseljeništvu.

10. Čas od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 izven delovnega razmerja ali v prenehanju opravljanja samostojne dejavnosti po posebnih pogojih, gre predvsem za tiste, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi protifašističnega prepričanja.

11. Čas, ki so ga javni uslužbenci prebili izven delovnega razmerja od 15. 5. 1945, ob posebnih pogojih.

12. Čas, prebit na vojaških dolžnostih, v ujetništvu ali in-

do 1920. Gre za vojake iz I. svetovne vojne, balkanskih vojn, koroške borbe.

13. Čas, prebit v vojskah do 8. 9. 1943 in čas po 8. 9. 1943 in obdobja izven delovnega razmerja zaradi protifašističnega prepričanja, ob posebnih pogojih. Ta določila veljajo za bivše italijanske vojake in državljane.

14. Čas opravljanja samostojne dejavnosti kulturnega delavca — književniki ipd.

15. Čas opravljanja samostojne dejavnosti — obrtniki, trgovske dejavnosti, gostinske dejavnosti, opravljanje uslug na javnih mestih — nosači, zastopniki, ob pogojih, ki se še posebej zahtevajo v zakonu.

16. Opravljanje farmacevtskega dela, velja za lastnike lekarn, čas dela v lastni delavnici, velja za bivše državne obrtne mojstre.

17. Čas opravljanja duhovniške službe — ob posebnih pogojih.

18. Članstvo v kmečki delovni zadrugi, če je postal član potem, ko je prekinil delovno razmerje in se potem, ko je prenehal biti član, zopet zaposlil v delovnem razmerju.

19. Obdobja, prebita v tujini do 1. 1. 1965. Velja za naše državljane, ki so se izselili pred 6. 4. 1941 — izseljenci povratniki.

20. Čas, prebit v tujini zakonu zavarovanca, ki je bil poslan na diplomatsko ali konzularno delo v tujino.

Ta obdobja se lahko prav tako dokazujejo s pričami in listinami, toda s **pričami** se bo lahko posebna doba dokazovala le do poteka tega leta. Zavarovanci, ki imajo torej interes, da to dobo uveljavijo, jo pa uveljavljajo in dokažejo lahko le s pričami, morajo vložiti zahtevek do 1. 1. 1967.

Kaj ne šteje v pokojninsko dobo?

V zavarovalno dobo in posebno dobo pa ni mogoče šteti obdobja zavarovancu, ki ni dopolnil 15 let starosti, razen borcem NOV — naš primer posebne dobe pod 3 a.

Ravno tako se ne všteva v pokojninsko dobo čas od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 tistim, ki so z orožjem aktivno sodelovali v boju na strani okupatorja ali njegovih pomagačev, bili člani izdajalskih organizacij ali pa njihovi organizatorji in funkcionarji. To pravilo pa ne velja za čas, prebit v NOV, kakor tudi ne za sodelovanje z NOV. Naši primeri pod točko 3 in 4 posebne dobe. Tako torej bivšim nemškim vojakom ni mogoče šteti v pokojninsko dobo dela med 6. 4. 1941 in 15. 5. 1945 in ne drugih obdobja, ki bi

se sicer štela v pokojninsko dobo, npr. če so ti služili v zavezniških vojskah.

Odbija se pokojninska doba od obdobja do 15. 5. 1945, ki se sicer štejejo v pokojninsko dobo, tistim, ki so bili obsojeni na kaznivo dejanje zoper ljudstvo in državo. Ti primeri so z zakonom posebej urejeni.

Pokojninsko dobo, tj. zavarovalno in posebno dobo, ugotavljajo komisije na občini. Vloge, s katerimi se zahteva ugotovitev pokojninske dobe je potrebno naslavljanje zaradi tega na občine. Če pazavarovanec uveljavlja pokojninsko dobo ob enem z vlogo s katero zahteva pokojnino, ugotavlja pokojninsko dobo v tem primeru komunalni zavod za socialno zavarovanje.

Posebej poudarjamo, da naj tisti, ki mislijo, da jim gre pravica do posebne dobe, pa je ne morejo drugače dokazati kot s pričami, vložijo zahtevek za priznanje dobe še v tem kratkem času, ki je preostal do poteka roka, ker bodo sicer izgubili pravico do uveljavljanja posebne dobe.

Rojec Anton

TRŽNE INFORMACIJE

Prodajalna »Peko« (nasproti gostilne »Majolka« v Prešernovi ulici) nudi v razprodaji zelo poceni usnjene moške polškornje z gumijastim podplatom po N-din 89, — in moške polčevlje po N-din 40, — (oboje od podjetja »Kraša« Karlovac).

NOVO V KNJIŽNICI:

- JUS — C. A4. 007
ISPITIVANJE ČELIČNIH CEVI.
- SPLJOŠTAVANJEM (1962).
- JUS — C. A4. 009
ISPITIVANJE ČELIČNIH CEVI.
- POSUVRAČIVANJEM (1962).
- JUS — C. A4. 010
ISPITIVANJE ČELIČNIH CEVI PROŠIRIVANJEM KONIČNIM UTISKIVANJEM (1962).
- JUS — C. B4. 014
KOTLOVSKI LIMOMI — od ugljeničnog čelika — (1955).
- JUS — C. B5. 020
ČELIČNE CEVI BEZ ŠAVA za cevne vodove, sudove i aparate, bez propisnih mehaničkih osobina.
- Tehnički uslovi za izradu i isporuku (1964).

Kakšne tipe ljudi je možno najti na sestankih

V prejšnji številki našega glasila sem obravnaval, kako naj bo sestanek pripravljen.

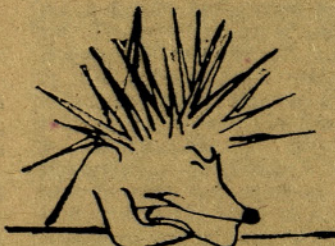
Dobro pripravljen sestanek je šele polovica poti do uspešnega zaključka. Na sestanek pridejo ljudje, zato ni mogoče predvideti vsega, kaj bo na sestanku. Dopolnitev k dobri pripravi sestanka je, da vodja sestanka pozna udeležence, ali pa da ima sposobnost oceniti posameznike in jih znati tudi primerno usmerjati med diskusijo. Večina je na sestanku zelo prizadeta in si želi čimbolj strokovno diskusijo, katera naj da res plodne zaključke. Na drugi strani pa srečujemo ljudi posameznike, ki so zadržani, grobi, take, ki zelo radi diskutirajo zaradi diskusije in take, ki samo kritizirajo, sami pa ne dajejo nikakršnih predlogov za rešitev problema. Lahko bi še našteval razne tipe ljudi na sestankih, vendar bilo bi jih preveč.

Pustimo ljudi ob strani in pogledimo nekatere posebnosti v živalskem svetu in jih povabimo na sestanek:

VSEZNALEC — on ve vse, pravzaprav bolje ve vse, kakor vsi ostali. Rad se pohvali, da ni vprašanja, ki ga ne bi znal odgovoriti. Rad poudarja, da je treba šudirati, ker današnji čas to zahteva. »Očitajo mi včasih, da sem nadležen, ampak nekdo mora ljudem raztolmačiti, če drugi ne vedo, moram pač jaz to storiti,« pravi. Potrebno ga je krotiti, ne pa žaliti. Na noben način ga ne smete pohvaliti in dati drugim za vzor!

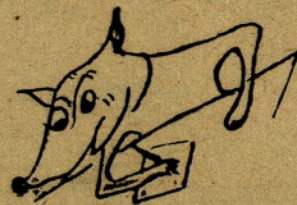
Treba ga je s vprašanji pritegniti v razgovor. V začetku z enostavnimi vprašanji, nato pa z bolj zapletenimi. V razpravi se je dobro včasih sklicevati na njegove izjave. Nikakor ga ne smete osmešiti.

NEGATIVNI — je v načelu že vnaprej proti vsem. Ne boste dolgo čakali, da se bo oglasil. Ni mu posebno do skupnega dela. Veliko izkušenj ima, toda bolj zase kot za druge. Slabe izkušnje so ga izučile, da je do drugih nezaupljiv. Do novotarij ima svoje mnenje in predsodke. Potrebno ga je vprašati za njegovo mnenje in izkušnje. Pripraviti ga je treba, da bo dal konstruktivne predloge.

sebe povšuje, v njegovi glavi je ideja o večvrednosti. On je »najbolj sposoben organizator«, če bi bil on to ali pa to, bi še stvari bolje, bi že organiziral tako, da bi bilo prav. Izredno je vase zaljubljen.

Potrebno ga je vprašati za mnenje in predloge, da ne bo mogel naknadno sestanka kritizirati.

ZADIRČNI — to je zadnji, ki vam ga predstavljam. Počaka, kaj menijo drugi, nato pa jih skuša speljati na tanek led, ne da bi sam odkril svoje karte. Zelo hvali vse, kar reče vodja sestanka in ostali, po seji pa ve o vsakem povedati kaj slabega. Lahko ga imenujemo tudi **H-NAVEC**...

Temu čimveč vprašanj o dejstvih. Potrebno mu je postavljati protivprašanja.

Niso to vsi tipi, ki se pojavljajo na sestankih! Nikakor pa ne smemo misliti, da se znajdejo na sestankih sami taki ali pa vsaj nekateri od njih. Srečo imamo, da so taki primeri zelo redki, ker v nasprotnem primeru bi bilo zelo hudo. Lahko pa rečemo, da se pojavljajo taki tipi ljudi in je potrebno biti pripravljen za take primere.

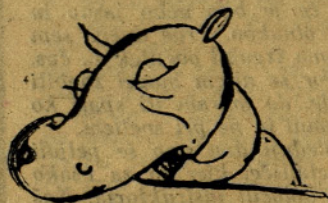
PREPIRLJIVEC — **UJEDALEC**, se počuti ob vsaki pripombi osebno napadenega. Rad ugrizne in tudi vodji sestanka ne priznane. Zelo je zadovoljen, če nastane prepir.

Ostanite mirni, vztrajajte pri stvarni diskusiji. Nikakor ne pustite speljati diskusije na osebna obračunavanja.

KLEPETULJA — se rada pohvali, da ima bogat besedni zaklad in zato zelo rada govori. Rada sliši svoj glas, govori tudi takrat, če nima kaj povedati, ne najde pa konca svojega govorenja.

Če skrene v diskusiji, jo je treba vljudno vendar odločno prekiniti, napraviti rezime in vprašanje usmeriti ostalim udeležencem.

NEZAINTERESIRANI — ne prihaja rad na sestanke. Med sestankom dremlje. V razpravi ne sodeluje in ne obvlada strokovnega področja. Vedno kritizira, da je preveč sestankov, da se nič ne dela, samo konferira in izgublja dragoceni čas. Če le more, se izogne sestanku in je nesrečen, če se mora kakega sestanka udeležiti.

Potrebno ga je z vprašanji pritegniti k diskusiji in mu pokazati, da se njegove besede upoštevajo.

GLOBUS

S podpisanim protokolom o pristopu Jugoslavije k splošnemu sporazumu o carinah in trgovini — GATT, je naša država 25. avgusta poslala enakopravna članica te mednarodne organizacije. Protokol je bil podpisan potem, ko se je 45 članov — držav, ki sestavljajo $\frac{2}{3}$ večino, izreklo za sprejem Jugoslavije v GATT. Vsaka država — članica GATT mora odslej v trgovini z našo državo izvajati klavzulo največjih ugodnosti. Carina pa bo odslej ostala edini instrument zaščite jugoslovanske industrije, ki bo z novim — s 1. januarjem 1967 veljavnim — uvoznim režimom prvič v povojnem obdobju izpostavljena v večji meri tuji konkurenci tistih vrst blaga, za katere bo veljal režim liberalizacije.

POZITIVNI — brez tega bi bilo na naših sestankih zelo hudo. Pozitivni dobro sodeluje, išče najboljše rešitve in s svojo umirjenostjo ter dajanjem predlogov posega v diskusijo. S svojo pozitivno usmerjeno aktivnostjo pomirjevalno vpliva na udeležence skupine. Vodja se v kritičnih situacijah nasloni nanj, ker ve, da ga nikoli ne bo pustil na cedilu.

PLAHI — težko ga bomo pravili k diskusiji. Ne mislite, da ničesar ne ve. Ima dosti znanja in izkušenj, toda nima zaupanja vase, da bo znal svoje misli tudi povedati. Boji se, da se bo komu zameril in se zelo slabo počuti med strokovnjaki.

VAŽIC — želi samo opazovati in nato naknadno kritizirati. Ne spusti se pa tako globoko, da bi sodeloval v razpravi. Rad sam

Srečko Pukl:

VTISI IZ MOSKVE

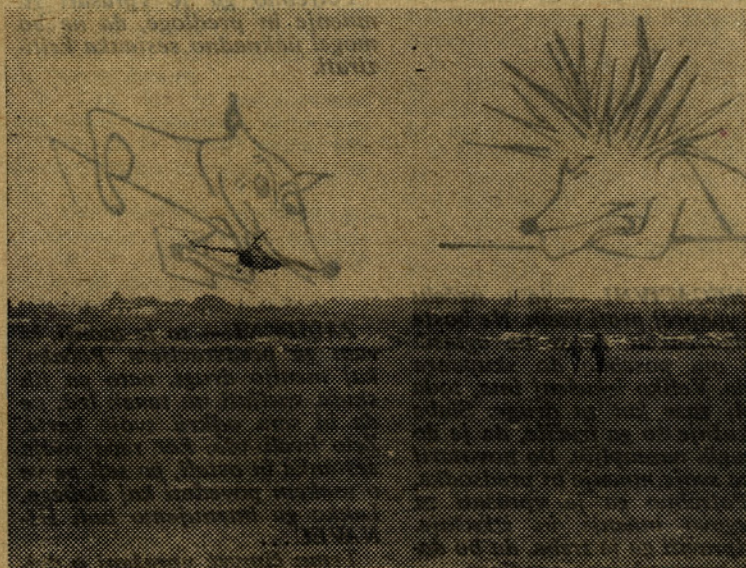
(Nadaljevanje iz 19. številke)

Po popoldanskem počitku smo se okoli šeste ure odpeljali v restavracijo, kjer smo imeli rezervirana mesta. Pred vhomom smo videli že precej dolgo vrsto

visok, 12 rubljev na enega, smo se dobro razpoloženi pricali v naš hotel. Zanimivost za ta letni čas v Moskvi so bile noči. Ob enajstih zvečer še ni bilo temno ampak samo mračno, se-

letal JAK-18 A in JAK-18 P, narkar naju je peljal k zdravniku, ki naju bo sedaj pregledal vsak dan pred letenjem in ves čas bivanja v Moskvi skrbel za najino zdravje. Po pregledu nama je naš zdravnik dal še nekaj dobrih nasvetov in to, naj čim manj pijeva in kadiva, če se že ne moreva vsega odreči, pa najraje malo pijeva. Opozoril naju je, če že pijeva najraje kakšno dobro vino kot pa žgane pijače in pivo, katerega je zelo slabo ocenil in celo dejal, da je zdravju škodljivo. Njegovih nasvetov se razen kajenja ni bilo težko držati, saj je bilo v Moskvi zelo mnogo dobrega vina in njegova prostorninska mera malo je bila prav tako zelo relativna. Ko sva šla od zdravnika nama je instruktor dal še podrobna pojasnila in navodila za padalo

prej osvojiti tehniko letenja na tem letalu, ker me čaka še obilo vežbe po programu za proevstvo. Nekaj sekund nato sem že poletel. Ko sem ublekel kolesa in odzvel plin do predpisane mere, da ne bi forsiral motorja, sem bil presenečen, kako dobro se dvigam. Na instrumentu sem videl, da je vertikalna hitrost dviganja 10 m na sekundo. Po treh minutah sem bil že na višini 1500 m in z nagibanjem letala s krila na krilo ugotovil center zone. Ko sem dobil po radiu dovoljenje za začetek vežbanja sem letalo obrnil na hrbet in v hrbtnem letu opazoval, kako reagira v različnih legah. Po nekaj minutah sem videl, da je letalo tudi v tem položaju mogoče normalno upravljati in da dela motor brezhibno, letalo sem ponovno

Letališče Tušino

potencialnih goston, ki so potrpežljivo čakali na ostop. Nas so takoj odpeljali do mize, urejene kot se spodobi za tuje turiste. Ves čas do enajste ure ko lokal zaprejo, sem se počutil približno tako, kot tuji turisti s konvertibilno valuto pri nas. Kadarkoli smo hoteli kaj naročiti je bilo dovolj, da smo se samo ozrli za natakarjem, in že je bil pri nas.

Po nekajurnem sedenju v tej restavraciji smo poravnali račun in čeprav je bil ta precej

veda če je bilo nebo jasno in brez oblakov. Prve dneve sem polnoma izgubil občutek za čas, nikakor se nisem mogel znebiti navade, da moram iti spati ko se stemni in ne pri svetlem.

Naslednji dan smo se peljali na letališče, kjer so za vsako ekipo določili instruktora. Naš instruktor je bil mojster sporta Dion Ivanovič Klimov, s katerim smo bili že dobri znanci. Ponudili so nama še prenajalca, kar sva midva odklonila. Najin instruktor nama je najprej dve uri tolmačil tehnične podatke

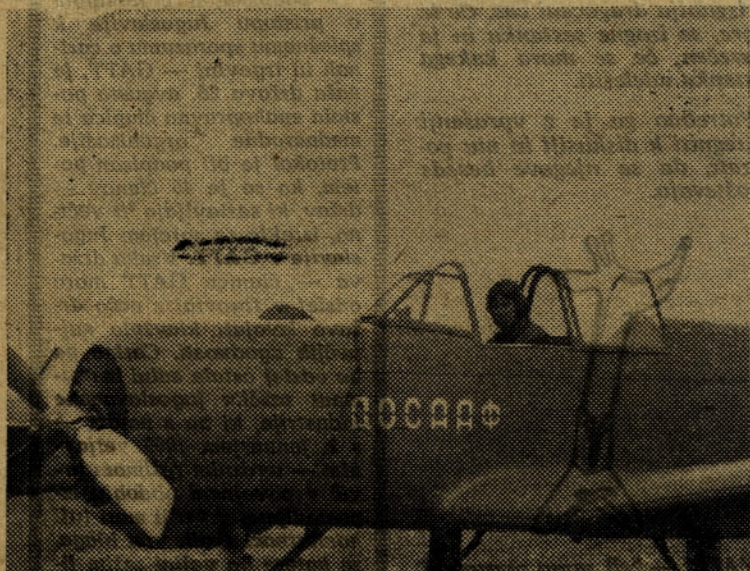

Letalo JAK 18 P

s katerim bova letela. To padalo je najnovejšega tipa in se bajek odpre že po 30 m prostega pada, na žalost pa praktičnega dokaza za enkrat še ni. Po poslednjem navodilu sva se z instruktorjem vsedla v dvosedžno letalo JAK-18 A in nekaj minut nato mi je že razkazoval iz višine 1000 m predele kjer se lahko leti in centre zon kjer bom vadil fugarno letenje. Ker to letalo ni bilo predvideno za višje akrobacije, mi je pokazal samo nekaj osnovnih figur, narkar sva pristala. Po polurnem počitku mi je instruktor prinesel širok usnjen jermen, ki je služil kot »anti g« obleka, njegova naloga je, da pri velikih obremenitvah prepreči intenzivno cirkulacijo krvi in možgan in mi dejal naj si ga kolikor morem močno pripašem okoli pasu. Ko sem si nadel še padalo me je pospremil do letala JAK-18 P, me dobro privezal, in dejal naj poletim v 1 kjer naj delam vse figure, ki jih znam in naj poizkušam čim

zavnal in se pripravil za proo figuro — horizontalno osmico.

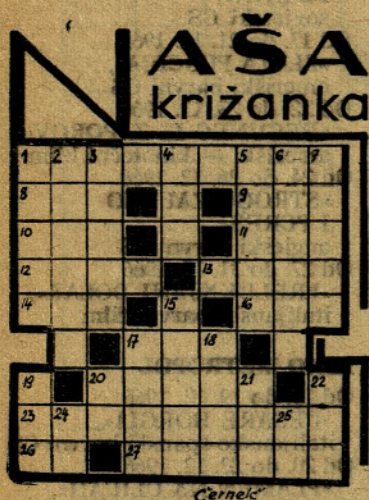
Ta figura je sestavljena iz nabadnega lopinga in pri njej se menjajo pospeški od +5 g do -4 g. Velikost pospeška sem odčitaval na akceleometru in on pove, s kakšno silo pritiska pilota na sedež ali pa ga vleče od sedišča. Za primerjavo s kakšno silo ga vleče pri +5 g si lahko predstavljamo tako: če je pilot na zemlji težak 80 kg bo težak v trenutku obremenitve 5 g do 400 kg, predznak + ali — pa pove samo v katero stran deluje sila. Po polurnem vežbanju sem pristal. Bil sem tako utrujen, da sem komaj premikal noge. V tem dnevu sem bil še pol ure v zraku in ko smo prišli nazaj v hotel me ni zanimalo nič drugega kako hitro v posteljo in se dobro spočiti. Kot primer, katerega so nam dali naši instruktorji, bi navedel, da odgonarja trikrat po pol ure akrobatskega letenja po porabi energije osemurnemu delu v rudniku. (Nadaljevanje sledi)

Najin instruktor Dion Ivanovič Klimov

Zabavni Emajlirec

BREZ BESED

VODORAVNO: 1. glasilo delovne skupnosti EMO Celje, 8.

izmišljena povest o pojavih v naravi, 9. zajedalski mrčes, 10. makedonsko kolo, 11. časovna enota, 12. naziv velike trgovine, 13. država v Afriki, 14. ljubkavalno žensko ime, 16. določeni čas, 17. glodalec, 20. vase zaprt družbeni razred, 23. grški filozof, 26. izraz pri taroku, 27. cenik.

NAVPIČNO: 1. nekdanji naziv Ljubljane, 2. žensko ime, 3. najmanjši delci snovi, 4. žival na zaščitnem znaku tovarne EMO, 5. delavec v rudniku, 6. vojaška formacija, 7. brezobzirneš, predrznež, 15. pristajalna steza na letališču, 17. maščoba, 18. nerojen človek, 19. varuh domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 20. oziralni zaimek, 21. oče, 22. nagon, 24. avtomobilska oznaka za Reko, 25. začetnici priimka in imena slovenskega pisatelja (Fran).

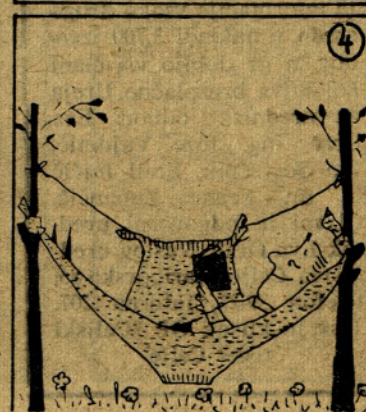
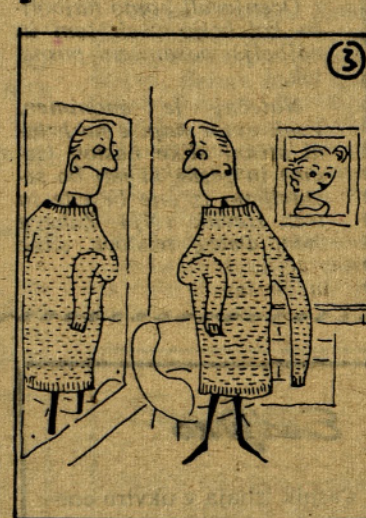
— jč —

Kot vedno, se tudi tokrat javlja jezična Spila. Upam, da ste vsi v redu prestali poplavo in ni bilo mokro doma. Ja, ja, voda je s hudičam, vse povsod najde luknje. Kot jih najdejo nekateri šefi, če so ali jih ni, druge pa velikih odprtih ne vidijo. Sicer pa je to njihova stvar. Ne vem pa, kako bo kaj s temi anketa-mi. Bogami, to so včasih kar dobre reči in se včasih kar kaj iz tega izčim. Bomo videli, je rekel ta slep, če bo tudi iz tega kaj. Toda, ko sem jo brala, se mi ni zdelo, da so zelo v redu postavljena vprašanja. Sicer pa imamo zato sposobne ljudi, ki bodo že vedli, kako se tej reči streže in res o tem ne morem jaz govoriti in dajati ocene. Vendar, pravijo, beseda ni konj. Pa tudi tokrat naj ne bo. Toda, kot je videti, tudi ostavke pri nas niso konji, temveč se kar na veliko, kot o slonih, govori o njih. Ne vem, ali je to sedaj nova moda? Vedno je kaj novega moderno in zgleda, da so sedaj ostavke. Ja, ja, vse se zgodi! Takim rečem pa res nisem kos. Jaz le vidim malenkosti, kot na primer, da se moram spet spotakniti ob slike v oglasni deski, ki so tako stare, da bodo zopet dobile »duh«, mladih zgleda, da ne bo od nikoder. Prav tako so že tako stari bili izobešeni razpisi v emajlirnici, (da se ne bodo emajlirci sedaj spet gor držali, toda tu niso oni krivi!), katerim je že davno potekel rok za prijave, oni pa še vedno žalostno visijo z oglasne deske. Pa spet moram obirati emajlirnico, boste rekli. Toda, jaz ne morem zato, da sem tam toliko vidi. Ni dolgo tega, vendar pa se to večkrat vidi, da sta se dva »cufala« za voziček. Kaj je s temi transportnimi vozički, vedno je kaj narobe z njimi. Celo na disciplinski so bili primeri zaradi njih. Ja, v skladišču so pa baje (!) prazni zaklenjeni in to ne malo. Bogsigave, kaj je res s to stvarjo?

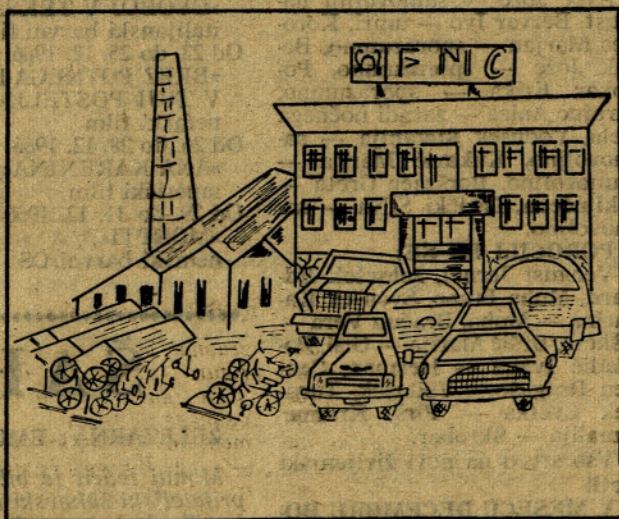
Ja, pri nas se tudi moderniziramo, kajne? Imamo IBM sistem obračunavanja? To je res nobel in fajn reč, malo me pa zanima, kaj in kako nobel bodo sedaj tisti, ki ne bodo zaradi tega imeli dela. Sicer pa imamo službo kadrovanja in same v redu kadrovnike, ki bodo že vsem poiskali dobra mesta z dobrimi plačami in... Te tri pikice lahko pomenijo, kar si pač kdo misli.

Mislím, da sem se kar začevala. Veste, sedaj se bliža konec leta, pa ni časa za čevkanje, je treba vse stare zadeve razčistiti in na svetlo potegniti, pa še drugič kaj.

Spila

DANES - JUTRI !?

Vsa tale vozila pa nimajo nič skupnega. Njihovi lastniki imajo skupno tovarno.

KRATKE

BP

Veš, Janez, naš zdravnik je res odličen, pri pregledu mi je predpisal boljšo plačo.

Nerodna zadeva

»Tovariš mojster, prst mi je zmečkalo.«

»Kaj vraga pa si delal? Zljaj bom pa jaz kriv!«

»No, to pa res obžalujem in škoda, da se ni vam to zgodilo.«

DOPISUJTE V NAŠ LIST

NATEČAJ

Foto-kino kluba »EMO« za najboljši posnetek in najboljšo kolekcijo posamezne fotografije.

Foto-kino klub »EMO« razpisuje natečaj — A, B in pionirski — po sledeči tematiki:

- A tečaj:
a) pokrajina;
b) šport;
c) delo;
d) prosta tema.
B tečaj:
a) pokrajina;
b) portret;
c) šport;
d) prosta tema.

Format fotografije za A tečaj je obvezen 9×14 cm.

Format fotografije za B tečaj je obvezen 13×18 cm.

Vsak avtor je obvezen predložiti 4 posnetke.

Pionirski natečaj:
a) posnetek iz šolskega udejstvovanja (izlet, šport, igre in pri pouku);
b) pokrajina;
c) značilnosti mesta Celja;
d) prosta tema.

Format dostavljenih slik je obvezen 9×14 cm.

Rok dostave za vse tri natečaje A, B in pionirski je do 15. januarja 1967.

Ocenjevali bomo najboljšo kolekcijo vseh tem in najboljši posamezni posnetek.

Natečaj je anonimen. Vsak avtor napiše na hrbtni strani slike naslov (temo) in geslo, ki naj bo sestavljeno iz ene besede in treh števil. (Npr. Zabava 965). Poleg naslova slike

naj avtor navede tudi format negativa. V zaprto kuverti priloži vsak avtor svoj točen naslov in ime, priimek ter geslo. Na zunanji strani kuverte pa geslo.

Nagrada A natečaja — za kolekcijo najboljših slik:

1. nagrada: fotomaterial v vrednosti 15.000 S-din;
2. nagrada: fotomaterial v vrednosti 10.000 S-din;
3. nagrada: fotomaterial v vrednosti 5.000 S-din.

Za posamezne fotografije:

1. nagrada: 3.000 S-din;
2. nagrada: 2.000 S-din;
3. nagrada: 1.000 S-din.

Nagrada B natečaja — za kolekcijo najboljših slik:

1. nagrada: 30.000 S-din;
2. nagrada: 20.000 S-din;
3. nagrada: 10.000 S-din.

Za posamezne fotografije:

1. nagrada: 6.000 S-din;
2. nagrada: 3.000 S-din;
3. nagrada: 2.000 S-din.

Nagrade za pionirski natečaj — za najboljšo kolekcijo slik:

1. nagrada: fotomaterial v vrednosti do 5.000 S-din;
2. nagrada: fotomaterial v vrednosti do 3.000 S-din;
3. nagrada: fotomaterial v vrednosti do 2.000 S-din;
4. nagrada: fotomaterial v vrednosti do 1.000 S-din.

Najboljši posamezni posnetek:

1. nagrada: 2.000 S-din;
2. nagrada: 1.500 S-din;
3. nagrada: 1.000 S-din.

Pri A in B natečaju so nagrade pri kolekciji najboljših slik dane po lastni izbiri.

Kadrovskie vesti

NOVI ČLANI KOLEKTIVA:

Volavšek Marija — oljne peči, Brecl Antonija — kontrola, Knez Marija — kontrola, Repec Stefanija — kontrola, Javoršek Majda — pripravnik, Koželj Maksimiljana — dekor oddelek, Krumpak Lidija — oljne peči, Jurak Marija — oljne peči, Perlič Zvonko — uvoz, Katja Miroslov — oljne peči, Skale Stefan — oljne peči, Bals Cvetko — zidar, Kolar Anton — surovinski oddelek, Belak Jože — surovinski oddelek, Knific Stanislav — surovinski oddelek, Kunej Karl Drago — orodjarna, Kač Ivan Jože — strojno ključavničarstvo, Spec Emil — pripravnik, Apotekar Martin — emajlirnica, Ahtik Bogomir — emajlirnica, Stropnik Vladimir — šofer — garaža.

V naši sredi Vam želimo obilo delovnih uspehov.

IZSTOPILI SO:

Lukanc Janko — sporazumno, Murn Jurij — sporazumno, Šinko Mirko — k vojakom, Žnidar Karl — k vojakom, Horvatič Franc — poizkusna doba, Eler Albert — upokojen, Srovin Martin — sporazumno, Brezinščak Andrej — poizkusna doba, Poteko Stanko — samovoljno, Polanec Franjo — poizkusna doba, Krivec Jože — samovoljni napust, Bervar Ivo — umrl, Korosec Marjan — sporazumno, Belak Jože — sporazumno, Potokar Erika — sporazumno, Krajnc Anica — zaradi nočnega dela, Vodusek Stefanija — samovoljno, Kukurič Marija — samovoljno, Borštner Greta — izključena, Lazički Silva — samovoljno.

POROCILI SO SE:

Vengust Jernej, Jelovšek Edvard, Muha Franc, Svenšek Katarina — Muha, Bračun Vera — Aškerc, Uršič Marija — Gril, Pogladč Ivana — Herman, Cencen Dragica — Vodusek, Turnšek Cvetka — Pirš, Kramar Amalija — Škrobar.

Vso srečo na novi življenjski poti!

V MESECU DECEMBRU BO DO PRAZNOVALI 50-LETNICO:

Romih Anton — kotlarna.
Ob tem jubileju res iskrene čestitke!

ZAHVALA

Ob težki in nepozabni izgubi moje ljubljene mame Cecilije Mihelin, se iskreno zahvaljujem mojim ožjim sodelavcem, računovodskemu sektorju in ostalim članom kolektiva, da so jo spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in z nami čustvovali.

Ruža Soln,
Obrat. knjigovodstvo

FILMSKI SPORED

KINO UNION

Od 15. do 16. 12. 1966
»JEZDEC IZ KIRGIŠKIH PLANIN«,
sovjetski CS
Od 17. do 21. 12. 1966
»ZLATA PUSČICA«,
ameriški barvni CS
Od 22. do 23. 12. 1966
»BEGUNEC IZ ZAPOROV«,
ameriški — kinotečni bilni
Od 24. do 26. 12. 1966
»STROGO ZAUPNO I PCRES«,
angleški barvni CS
Od 27. do 31. 12. 1966
»PRELUKNJANI DOLAR«,
italijanski barvni film

KINO METROPOL

Od 15. do 19. 12. 1966
»CESARE BORGIA«,
italijansko-španski barvni CS
Od 20. do 22. 12. 1966
»PLAMEN NA ULICAH«,
angleški barvni CS
Od 23. do 27. 12. 1966
»CAT BALOU«,
ameriški barvni WW
Od 28. do 31. 12. 1966
»LJUBEZEN V LAS VEGASU«,
ameriški barvni CS

KINO DOM

Od 15. do 21. 12. 1966
»DVOBOJ V TEKSASU«,
italijanski barvni film
Od 22. do 25. 12. 1966
»BREZ POTNEGA LISTA V TUJI POSTELJI«,
nemški film
Od 26. do 28. 12. 1966
»ANA KARENINA«,
ameriški film
Od 29. do 31. 12. 1966
»MONPTI«,
nemški barvni CS

ŠAH

ZELEZARNA : EMO 20 : 16

Minuli teden je bil v Storah prijateljski šahovski dvoboj na šestih deskah med Zelezarno Store in EMO v počastitev dneva republike.

Po pričakovanju so zmagali domačini, ki so dvoboj odločili v svojo korist šele v predzadnjem kolu, ko je naša celotna ekipa povsem odpovedala.

Delno je to tudi razumljivo, saj nismo vajeni igrati brzopoteznih partij, poleg tega še vsak z vsakim in je bilo oboje prenaporno za vse člane naše ekipe. Za našo ekipo so nastopili Pertinač, Ivanič, Rojec, Skoberne, Ahtik in Bogdanovič.

Sindikalni podružnici se zahvaljujemo za finančno dotacijo, ker nam je s tem omogočila odigrati povratni dvoboj v Storah.

S. P.

Emajlirao

Casnik izhaja v okviru enote informacije vsako drugo sredo v nakladi 3.700 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, ing. Jože Vajdetič, Ivo Gostečnik, Emil Jejčič in dr. Franc Zupančič. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 207. Tisk in klišej GP »Celjski tisk« Celje

MALI OGLASI

Prodajam popolnoma novo garnituro — kuhinjsko mizo in 4 stole — kombinacija aluminija in ultrapasa v svetlo modri barvi. Naslov v uredništvu.

Prodajam kombi DKW v odličnem stanju, starejši letnik. Cena 6000 N-din. Vprašajte v uredništvu.

Prodajam visečo omarico in delovni pult ter kuhinjsko mizo, vse prevlečeno z rumenim ultrapasom, dodatno peč Gorenje in pomivalno omarico. Vse je dobro ohranjeno. Naslov v uredništvu Emajlirao.

Ugodno prodajam dve preprogi, srednje veliki, dobro ohranjeni. Informacije v sobi 7.